Pełna tabela loterii na str. 4-ej

10 gr. **ABC** 10 gr.

NOWINY CODZIENNE

„POWIEDZIAŁ RABBI JOCHANAN: GOJ STUDIUJĄCY ZAKON WINIEN ŚMIERCI“.

(Sanhedryn 39a)

Nr. 274 A — Warszawa, piątek 16 września 1938 r. — Rok XIII

# „Chcemy powrócić do Rzeszy”

## Proklamacja Henleina w Cheb

**CHEB, 15. 9.** Przewódca Niemców sudeckich Konrad Henlein wydał następującą proklamację:

„Rodacy!

Obdarzony waszym zaufaniem i świadomy przyjętej odpowiedzialności stwierdzam wobec całego świata, że system prześladowań stosowany przez naród czeski przy pomocy karabinów maszynowych, samochodów pancernych i czołgów w stosunku do bezbronnych Niemców sudeckich osiągnął punkt kulminacyjny. Naród czeski dowiódł tym samym całemu światu, że współżycie z nim w jednym państwie stało się ostatecznie niemożliwe. Doświadczenia 20-letniego panowania przemocy a zwłaszcza krwawe ofiary ostatnich dni nakładają na mnie obowiązek złożenia następującego oświadczenia:

1) w roku 1919 zostaliśmy z pominięciem uroczyście nam przyrzeczonego prawa samostanowienia wbrew naszej woli, wcieleni do państwa czeskiego.

2) nie rezygnując nigdy z prawa samostanowienia, usiłowaliśmy, ponosząc najcięższe ofiary, zapewnić swą egzystencję w państwie czeskim.

3) wszelkie usiłowania skłonienia narodu czeskiego i mężów za ten naród odpowiedzialnych do uczciwego i sprawiedliwego porozumienia, rozbiły się o ich nieprzejednaną żądzę zniszczenia.

W tej godzinie sudecko - niemieckiej niedoli, staję przed wami, narodem niemieckim oraz całym cywilizowanym światem i oświadczam:

CHCEMY ŻYĆ JAKO WOLNI NIEMCY. CHCEMY MIEĆ ZNOWU POKÓJ I PRACĘ W NASZEJ OJCZYŹNIE. CHCEMY POWRÓCIĆ DO RZESZY.

BOŻE, BŁOGOSŁAW NAM W WALCE O SŁUSZNĄ SPRAWĘ.

## Ważą się losy wojny i pokoju

# Z gałązką oliwną do Berchtesgaden

## poleciał lord-premier Chamberlain

Przebycie trasy Londyn — Monachium wynoszącej w linii prostej 920 km. w 6 godzin nie jest żadnym rekordem. A po mimo to lot płatowca British Airways pilotowanego przez majorów Pelly i Klinga w dniu 15 września 1938 r. z Londynu do Monachium budzi sensację większą od wyczynu Lindbergha, czy in. rekordzistów przestworzy. Poniżej zamieszczamy szczegóły tego lotu, którego głównym bohaterem jest nie pilot, ale pasażer, siedemdziesięcioletni premier Wielkiej Brytanii lord Chamberlain, lecący z gałązką oliwną do Berchtesgaden.

LONDYN, 15. 9. O godz. 8.35 z lotniska londyńskiego Heston wystartował samolot, na którym odleciał na spotkanie z kanclerzem Hitlerem premier W. Brytanii Chamberlain.

Na lotnisku w Heston żegnali premiera: lord Halifax, Cadogan, lord Brockett, lord Londonderry i przedstawiciel ambasady niemieckiej. Przed wejściem do samolotu premier Chamberlain oświadczył dziennikarzom:

**— Udaję się do kanclerza Hitlera, ponieważ wydaje mi się, że w obecnej sytuacji osobista rozmowa kanclerza ze mną może przynieść pożyteczne wyniki. Polityka, którą prowadzę, zawsze zmierzała do zapewnienia pokoju. Chętne przyjęcie mej propozycji przez kanclerza Hitlera wzmaga moją nadzieję, iż wizyta, którą złożę, nie będzie bez rezultatów.**

Premierowi towarzyszą jak wiadomo sir Horace Wilson i William Strang. Ponieważ premier nie zna niemieckiego, a kanclerz Hitler angielskiego, tłumaczem będzie ze strony brytyjskiej Strang.

Podróż swą do Niemiec odbywa premier na samolocie British Airways, pilotowanym przez majora Pelly i Majora Klinga.

**MONACHIUM, 15. 9. O godz. 2 m. 30 na lotnisku w Monachium wylądował samolot wiozący premiera Chamberlaina. Na lotnisku oczekiwali go m. in. minister spraw zagranicznych Rzeszy von Ribbentrop i ambasador angielski w Berlinie sir Neville Henderson.**

## Owacyjnie witany przez tłumy

## Chamberlain wylądował w Monachium

MONACHIUM, 15. 9. Na lotnisku w Oberwiesenfeld, wspaniale udekorowanym flagami hitlerowskimi i brytyjskimi, zebrał się około 100.000 tłum publiczności w celu powitania przybywającego premiera Chamberlaina. Punktualnie o godz. 2-ej na lotnisko przybyli przedstawiciele władz niemieckich oraz ambasador brytyjski w Berlinie sir Neville Henderson. W parę minut później zapowiedziano przybycie samolotu, którym premier brytyjski opuścił Londyn o godz. 8 m. 35.

O godz. 2 m. 30 osiadł na lotnisku lśniący, srebrny, dwumotorowy samolot, należący do British Airways. Pierwszy wysiadł z samolotu premier Chamberlain, którego natychmiast powitał ambasador Henderson. Z wyglądu premiera Chamberlaina widać, że zniósł on znakomicie, pierwszy w swoim życiu, lot.

Po powitaniu przez obecne na lotnisku osobistości, premier Chamberlain przeszedł do pięknie udekorowanego barwami narodowymi brytyjskimi i niemieckimi, salonu recepcyjnego, gdzie przywitał go Gauleiter minister Wagner, który następnie razem z ministrem spraw zagranicznych Rzeszy von Ribbentroppem, odprowadził premiera Chamberlaina na peron kolejowy, gdzie oczekiwał pociąg nadzwyczajny.

Cały dworzec kolejowy przepełniony był olbrzymim tłumem publiczności, która zgotowała premierowi brytyjskiemu serdeczną owację. Na krótko przed odejściem pociągu, przybył namiestnik Bawarii gen. von Epp celem powitania dostojnego gościa.

O godz. 13 m. 16, pociąg nadzwyczajny ruszył powoli w kierunku Berchtesgaden. Obecna na dworcu publiczność pożegnała odjeżdżającego premiera Chamberlaina serdeczną manifestacją.

## Generalny komisarz wyborczy

### objął urzędowanie

Generalny komisarz wyborczy sędzia Giżycki, objął w dniu 15 b. m. urzędowanie.

Biuro generalnego komisarza wyborczego mieści się w Prezydium Rady Ministrów.

## Proces

### b. nacz. Suchenka

W sądzie okręgowym w wydziale VIII karnym, dn. 24 września b. r. odbędzie się proces o nadużycia b. naczelnika urzędu śledczego w Warszawie Henryka Suchenka.

## Podręcznik o historii żydowskiej

### zakazany w szkołach

Kuratoria szkolne powiadomione zostały o niedopuszczeniu do używania w szkolnictwie powszechnym podręcznika z historii religii żydowskiej. Podręcznik ten nosi tytuł „Historia żydów i przegląd ich kultury“. Miał on być przeznaczony dla oddziałów 7ych szkół powszechnych.

**„PRAGA CZEKA GOTOWA“ DZIŚ NA STR. 3-EJ KORESPONDENCJA SPECJALNEJ WYSŁANNICZKI „A B C“ Z PRAGI CZESKIEJ.**

## Zjazd dziekanów rad adwokackich

### o kontyngentach nowych adwokatów

W końcu września odbędzie się w Warszawie zjazd dziekanów 8 rad adwokackich, reprezentujących samorząd palestry na terenie wszystkich okręgów apelacyjnych. Przedmiotem obrad zjazdu dziekanów będzie w pierwszym rzędzie sytuacja, jaka się wytworzyła po wprowadzeniu ograniczeń dostępu do adwokatury. Zjazd wypowiedzieć się ma co do kontyngentów dla nowych adwokatów.

## Smetona dożywotnim

### prezydentem Litwy?

KOWNO, 15. 9. W Birżach odbyło się wielkie zebranie rolników, na którym wyrażono życzenie, aby obecny **prezydent republiki Smetona wybrany został przy następnych wyborach dożywotnim prezydentem republiki litewskiej. Podobno życzenie wysunięto i na zebraniach w innych miejscowościach Litwy.**

## Nowy tytuł

### naukowy

Ministerstwo Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego wprowadziło nowy tytuł naukowy, który nadawany będzie na Akademii Stomatologicznej w Warszawie. Jak wiadomo w r. ub. skasowane zostało na tej uczelni automatyczne przyznawanie absolwentom tytułu lekarza stomatologa, co stało się przedmiotem głośnych zatargów i procesów przed N. T. A. Ministerstwo ustanowiło na Akademii Stomatologicznej tytuł „doktora medycyny dentystycznej“, co jest praktykowane w szeregu państwach zagranicznych. Tytuł doktorski uzyskiwać będą tylko ci absolwenci, któ rzy przedstawią prace naukowe zatwierdzone przez senat uczelni, lub dyplomy wydziałów lekarskich.

# Zagubione Pokolenie

Tragiczną cechą współczesnej struktury społeczeństwa polskiego jest t. zw. zagubienie jednego pokolenia. Brak w życiu publicznym, na stanowiskach wymagających młodych sił, energii, woli — szeregu roczników. Brak tych wszystkich, którzy w życie, jako dorośli ludzie weszli, poczynając od 1918 — 1920 roku. Jest to cecha niepokojąca nietylko ze względu na gwałtowne zakłócenie układu struktury polityczno - społecznej. Nabiera ona specjalnie charakterystycznego znaczenia przy porównaniu stosunków naszych z układem stosunków, w całym szeregu, reorganizujących się na nowoczesnych zasadach, krajów i narodów.

Zagadnienie to stanęło przed nami w całej swej jaskrawości, na marginesie trzeciego ogólnopolskiego zjazdu Związku b. ochotników Armii Polskiej, który odbył się w dniach 10 i 11 września b. r. w Wilnie.

Zjazd, przeszedł, zarówno w opinii jak i w prasie, niemal bez echa.

Częściowo trudno się nawet temu dziwić. Przeróżnych formacji b. wojskowych posiadamy tyle i tak do siebie pod względem ideowym podobnych, że społeczeństwo i opinia, widząc w nich pewien wariant tej lub innej brygady, przestała się nimi od dawna interesować. W najszerszej opinii społeczeństwa istnieje przekonanie, że każda organizacja kombatantów, to w pierwszym rzędzie ugrupowanie ludzi, którzy przychodzą do społeczeństwa po zapłatę za swe dawno przebrzmiałe ofiary, za swe często prawdziwe, ale często i nieistniejące zasługi i poświęcenia.

Związek b. ochotników Armii Polskiej zdaje się od tego szablonu odbiegać. Jest on formacją młodą (powstał w roku 1935), swego oblicza i charakteru w całej pełni jeszcze nie okazał.

O charakterze i możliwościach związku świadczyć mogą jednak pewne fakty, których stwierdzenie nie nastręcza trudności. Pierwszy z nich to okoliczność, że związek jest organizacją, w odpowiednim przekroju naturalnie biorąc, ludzi należących właśnie do owego zagubionego pokolenia, których się na innych polach i placówkach doszukać trudno. Drugi, to treść oświadczeń i dezyderatów, składanych na ręce zarządu przez całe grupy uczęstników zjazdu. Niema w nich ani słowa żądań i pretensji, niema w nich tego drażniącego tonu, który brzmiał zawsze we wszystkich enuncjacjach każdego zjazdu innych formacji b. żołnierzy, tonu wyższości i pogardy w stosunku do całego społeczeństwa i narodu. Jest natomiast wezwanie do wnoszenia w codzienne życie i pracę jednolitego żołnierskiego rytmu i łączenia się nie dla wspominania przeszłości, lecz dla twórczej i celowej pracy dla jutra Polski.

Jest natomiast apel, aby w tej pracy brać przykład z pokolenia najmłodszego, które wierne ideałom zaszczepionym mu przez poprzednie roczniki ochotników z 1918 i 1920 roku prowadzi konsekwentną i skuteczną walkę z żydostwem i komunizmem. Związek b. ochotników Armii Polskiej, jest i pod tym względem zgoła niepodobny do innych kombatanckich organizacji w Polsce, — posiada spadkobierców. Ostatnim wreszcie nie wątpliwym faktem stanowiącym charakterystykę związku i jego sytuacji, jest to, że został on pominięty nie tylko przez opinię publiczną. Przeoczony został również przez czynniki rządowe. Znowu tak

**(Dokończenie na str. 3-ej)**

## Strajk generalny

### w Sudetach

BERLIN, 15.9. Niemieckie biuro informacyjne donosi z Pragi, że NA OBSZARZE SUDETÓW OGŁOSZONY ZOSTAŁ STRAJK GENERALNY.

W Reichenbergu wszystkie przedsiębiorstwa zostały zamknięte, a robotnicy opuścili fabryki. Nie wychodzą już nawet dzienniki. Popołudniowe wydanie „Reichenberger Ztg.“ nie ukazało się, gdyż cały personel redakcyjny i techniczny przyłączył się do strajku.

Czas trwania strajku nie został określony.

## Zachmurzenie

### Przelotne deszcze

Przewidywany przebieg pogody w dniu 16 b. m.:

W dzielnicach południowych i południowo - wschodnich stopniowy wzrost zachmurzenia aż do przelotnych deszczów i skłonności do burz oraz lekkie ochłodzenie. Na pozostałym obszarze kraju zachmurzenie zmienne i miejscami przelotne deszcze. Temperatura w ciągu dnia 15 — 18 stopni. Słabe lub umiarkowane wiatry z kierunków zmiennych.

WRZESIEŃ

16

PIĄTEK

| SŁOŃCE | |
|---|---|
| Wschód | Zachód |
| 5–10 | 17–52 |
| KSIĘŻYC | |
| Wschód | Zachód |
| 21–17 | 12–46 |
| Dł. dnia | Ubyło |
| 12–42 | 4–4 |

Dziś św. Cypriana
Jutro Stygm. św. Franc.

# TEATRY

TEATR NARODOWY: Punkt. o g. 8-ej wiecz. „Zielony frak".

TEATR LETNI: O godz. 8-ej „Jean".

TEATR POLSKI: Codzień świeżo wystawiona komedia Devala „Subretka" ze Stefanią Jarkowską w roli tytułowej.

TEATR MAŁY: „Pani natura". Birabeau.

TEATR MALICKIEJ: O godz. 8.15 wieczorem komedia muzyczna „Na fali eteru" P. Leone. L. Brodzińskiego, Ławiny Świętochowskiego. Grają: Benita, Stojowski, Nesterówna, Wierzejewska, Sym, Zawistowski, Kielarski, Modrzewski. Reż. Zawistowskiego, dekor. Kurmana.

OPERETKA „8.15": „Księżniczka Czardaszka".

TEATR KAMERALNY: „Zbyt liczna rodzina"

# KINA

KINA CHRZEŚCIJAŃSKIE

Informacje o filmach dozwolonych dla młodzieży tel. 7.11-25

AS (Grójecka 56): „Legion zatraceńców" i dodatki.

HOLLYWOOD: Od poniedziałku nieczynne.

ITALIA (Wolska 32): „Dama na dwa tygodnie".

JURATA: „Czar cyganerii" i „Zamaskowany bohater".

KINO PARAFII ŚW. ANDRZEJA (Chłodna 9): „30 karatów szczęścia"

KINO PARAFII ŚW. AUGUSTYNA (Dzielna 41): „Barbara Radziwiłłówna".

KOMETA (Chłodna 49): „Wyspa straceńców" i rewia.

MARS: „Złoto na ulicy".

MIEJSKIE (Hipoteczna 8): „Znachor".

PRAGA: „Szeik" i „Nieznośna dziewczyna".

PRASKIE OKO: „Grobowiec indyjski" i „Tygrys z Esznapuru".

ROMA (Nowogrodzka 49): „Olimpiada".

SOKÓŁ: „Więzień królewski" i „Trzej muszkieterowie".

STUDIO (Chmielna 7): „Pobożne kłamstwo".

SORRENTO (Krypska 34): „Nie oddam dziecka" i „Magnolia".

ŚWIAT: „Tajny Agent" i „sylwetki"

## Żyd aranżerem tajnego domu gry

Policja śledcza w Wilnie ujawniła zakonspirowany klub gier hazardowych i zdemaskowała jego właściciela. Jest nim żyd Abram Gierszon (Krupnicza 1), kilkakrotnie karany za podobne przestępstwa. W chwili, gdy policja wkroczyła do lokalu, przy stole siedziało kilkunastu graczy, zajętych grą w „macao" i „chemin de fer". Na widok policji powstał nieopisany popłoch. Jedni z grających usiłowali się ukryć, inni zbiec lub przynajmniej pochować pieniądze. Wszystkich jednak zdołano wylegitymować. Karty i pieniądze zostały skonfiskowane. Gierszon, który podobno bez żadnych skrupułów doprowadzał często do ruiny młodych i niedoświadczonych ludzi, został aresztowany i przekazany władzom sądowym. (s).

## Morderstwo za obronę mienia

(jk) Kolonia Elżbiecin (pow. lubartowski), stała się ostatnio widownią okrutnego zabójstwa, którego dokonali złodzieje ogrodowi na osobie właściciela ogrodu.

Mianowicie, do ogrodu niejakiego Władysława Strzeleckiego, zakradli się dwaj złodziejaszkowie — bracia, Józef i Wacław Sobiesiakowie wraz z Kazimierzem Sindojem, kompanem ich w podobnych wyprawach.

Gdy sadownik, widząc rabusiów, usiłował obronić swoje mienie, złodzieje rzucili się nań i zamordowali go deską wyrwaną z płotu.

Mordercami zajęli się władze sądowe.

# Zwalczanie agentur obcych

## Czy P. P. S. występuje z II międzynarodówki?

„Robotnik" opublikował zakończenie memoriału PPS, wręczonego swego czasu P. Prezydentowi Rzeczypospolitej. Memoriał domagał się:

„a) należy zmienić szybko i bez przewlekania sejmową ordynację wyborczą, obowiązującą formalnie od roku 1935;

b) należy zaraz po dokonaniu jak najszybciej zmiany w myśl zasad powszechnego, tajnego, równego, bezpośredniego prawa głosowania wraz z zasadą stosunkowości (proporcjonalności) przy obliczaniu wyników, przeprowadzić nowe wybory swobodne i uczciwe;

c) społeczeństwo winno mieć pewność, że Rząd, przeprowadzający nowe wybory, nie będzie odwoływał się do metod, stosowanych w latach 1928—1930, tamte metody rozprzęgły administrację państwową i zapoczątkowały anarchizowanie kraju."

W końcu czytamy uważnie:

„Wejście na tę drogę stało się najpilniejszą koniecznością państwową, to też zorganizowane siły demokracji zdecydowane są użyć w tym celu wszystkich stojących do dyspozycji środków, by rozbić egoistyczny spokój przywileju, wstrząsnąć sumieniem tych, którzy oporem swym tamują drogę ku odrodzeniu kraju i sparaliżować zakusy wszelkich agentur, demoralizujących życie zbiorowe i państwowe."

Zapowiedź PPS, że chce „sparaliżować zakusy wszelkich agentur, demoralizujących życie zbiorowe i państwowe, wywołała u wielu radosną sensację. W kołach, w których oświadczenia PPS bierze się za dobrą monetę, oczekują lada godzina wiadomości o wystąpieniu PPS z drugiej międzynarodówki.





## Sztandary z wojny światowej przywieźli kombatanci belgijscy

W środę o godz. 7 rano przybyła do Warszawy wycieczka 26 kombatantów belgijskich z prezesem płk. Louvau na czele. Na dolnym peronie dworca Głównego zgromadzili się celem powitania gości przedstawiciele władz federacji PZOO, przedstawiciele władz wojskowych oraz oficerowie Federacji. Przybyły również licznie poczty sztandarowe sfederowanych związków b. wojskowych.

W Al. Jerozolimskich na wprost dworca ustawiła się kompania chorągwiana wojska.

Kombatantów belgijskich powitał krótkim przemówieniem gen. Górecki. Orkiestra wojskowa odegrała hymn narodowy belgijski.

Kombatanci belgijscy przybyli do Warszawy ze sztandarami z okresu wojny światowej belgijskich pułków piechoty, artylerii i kawalerii.



## Zredukowana przez Kona popełniła samobójstwo

Po Eitingonie, drugim potentatem w przemyśle bawełnianym w Łodzi, jest jego pobratymiec Uszer Kon. I ten przemysłowiec żydowski, podobnie jak Eitingon, o czym już podawaliśmy naszym Czytelnikom, słynie z wyzysku robotników Polaków, których się systematycznie w Widzewskiej Manufakturze redukuje i zatrudnia na ich miejsce żydów.

W Widzewie, zwanym inaczej w Łodzi królestwem Kona, wszędzie widać twardą, krzywdzącą rękę „króla" tej dzielnicy. Brud, niechlujstwo w jego domach, t. zw. familijnych, za które to wykroczenie przymykały władze jego dyrektorów w areszcie, a przede wszystkim smutny obraz nędzy i wegetacji beznadziejnej robotników Kona, oto obraz wschodniej dzielnicy Łodzi. Mężczyźni i kobiety Widzewa uderzają nas swym nędznym wyglądem fizycznym: bladzi lub o żółtej cerze, ze zgarbionymi plecami i wiecznie pochyleni, dzieci ich cherlaki — to skutek długoletniego wyzysku i pracy w złych warunkach materialnych.

Ostatnio firma ta systematycznie pozbywa się robotników Polaków i na ich miejsce przyjmuje żydów. — W rezultacie 60 proc. mieszkańców Widzewa, to bezrobotni, byli robotnicy Widzewskiej Manufaktury, utrzymywani corocznie przez pomoc zimową lub Fundusz Pracy. Toteż nic dziwnego, że podczas każdej redukcji w fabryce tej dzieją się dantejskie sceny rozpaczy wśród robotników. Przed kilku dniami w rozpaczy pozbawiła się życia robotnica tej firmy, Helena Mendasik, która po otrzymaniu wymówienia skoczyła z windy fabrycznej z wysokości IV piętra na bruk.

Do królestwa Kona winien zajrzeć czynnik z Inspekcji Pracy oraz z Ministerstwa Opieki Społecznej. (g.)

# P. P. S. kasuje klasy

## Jaka na to recepta?

P. Samuel Hirszhorn z „Naszego Przeglądu" dał upust swym — zrozumiałym zresztą — sentymentom dla PPS.:

Wreszcie dlaczego PPS, która chce skasować klasy i zamienić je w jedną klasę proletariacką, oczywiście zrównaną i uszczęśliwioną moralnie i materialnie, nie miałaby się domagać, aby głosował na nią cały uświadomiony naród?

PPS. chce skasować klasy! Właśnie PPS. jest przeciw walce klas? Tak to zgrabnie p. Hirszhorn przedstawia nam marksistowski program dyktatury proletariatu. Skoro bowiem — jak w Rosji — wymorduje się burżuazję, czyli inteligencję i kułaków, czyli chłopów — to pozostanie tylko „uświadomiony proletariat". Wtedy będzie tylko jedna klasa, bo inne znajdą się pod ścianką.

Tak to przedstawia program PPS. p. Hirszhorn i nazywa to „skasowaniem klas".

A ten proletariat będzie klasą „zrównaną i uszczęśliwioną materialnie" — reklamuje dalej PPS. sjonistyczny publicysta. Niech więc na PPS. głosuje cały, uświadomiony naród! A mazeltopf!

## Bójka w cukierni Ziemiańskiej w zatargu o kobietę

Na sali I Sądu Okręgowego toczyła się sprawa, w której na ławie oskarżonych zasiadł Witold Konarski i Kazimierz Ryps, oskarżeni o to, że 29 grudnia brali udział w bójce, w której został pobity Bolesław Frukmin.

Około godz. 23-ej do cukierni Ziemiańskiej w al. Ujazdowskich przyszło dwóch znajomych: Juliusz Jerych i Bolesław Frukmin ze swą znajomą Barbarą Leśkiewiczówną. Gdy usiedli przy stoliku po pewnym czasie podszedł do nich jakiś nieznajomy i poprosił Leśkiewiczównę do tańca. Ta mu odmówiła.

W tym momencie jeden z obecnych zwrócił mu uwagę, iż powinien wpierw się przedstawić, ponieważ tego wymaga dobre wychowanie. W odpowiedzi na to nieznajomy odezwał się obelżywie do zwracającego mu uwagę, po czym nastąpiła ostra wymiana zdań, podczas której znajomi, którzy siedzieli w grupie osobnika, który wywołał awanturę, zbliżyli się do stolika i zagrozili, że pobiją Frukmina. Wówczas Jerych wstał i poszedł po policję. Gdy powrócił zastał Frukmina pobitego z rozciętą wargą i wybitymi zębami.

Jak się okazało, jakiś nieznajomy osobnik, którego nie udało się ująć, uderzył Frukmina tępym narzędziem w twarz, powodując okaleczenie — podczas, gdy dwaj jego znajomi Kazimierz Ryps i Witold Konarski trzymali Frukmina za ręce.

W wyniku awantury, na wokandzie sądu okręgowego znalazła się sprawa, w której z powództwem cywilnym domagając się symbolicznej złotówki za straty moralne wystąpił Bolesław Frukmin.

Po pięciogodzinnej rozprawie sąd skazał Rypsa na 9 miesięcy więzienia, a Konarskiego na 6 miesięcy.

## Urzędnicy państwowi domagają się zniesienia opłaty za porady lekarskie

Do Prezydium Rady Ministrów zwrócił się ostatnio międzyzwiązkowy komitet pracowników państwowych, w sprawie zniesienia 50-groszowych opłat za karty porad lekarskich. Okazuje się bowiem, na podstawie doświadczenia, że w krytycznym momencie, wielu pracowników państwowych w niższych i średnich grupach uposażeniowych, niema tych kilkudziesięciu groszy na kupno znaczka stemplowego. Wpływy znów z tego źródła są tak minimalne, że mogą być skreślone z budżetu państwowego, bez większego uszczerbku dla Skarbu Państwa.

## Ukradł pieniądze aby postawić „na pewniaka"

Chłopiec stajenny, Stanisław Grzelak (Polna 1), dowiedział się od dżokejów, iż w dniu jutrzejszym ma wygrać „pewny" koń, za którego zapłacą kilkadziesiąt zł. Ponieważ Grzelak grywa często i przegrywa, postanowił więc odegrać się, ale nie miał na to gotówki. Gdy wszyscy chłopcy stajenni wyszli z ogólnej izby, w której śpią, Grzelak oderwał kłódkę od kuferka należącego do Jana Stefańskiego, po czym skradł 50 zł. Połowę pieniędzy Grzelak wpłacił na swoją książeczkę P. K. O., 10 zł. przepił z kolegami, a 15 zł. ukrył na strychu, aby postawić na „pewniaka".

Nie udało się to Grzelakowi, gdyż został zdemaskowany i oddany w ręce policji, gdzie przyznał się do popełnionego przestępstwa. Poszkodowany odzyskał część pieniędzy, Grzelaka zaś pociągnięto do odpowiedzialności karnej. Impreza cała i bez tego skończyła by się niefortunnie bo rzekomy „pewniak" przyszedł ostatni.

## „Zbyt liczna rodzina" cieszy się powodzeniem

„Zbyt liczna rodzina" kapitalna komedia Birabeau, o niecodziennym, oryginalnym temacie, grana z wielkim powodzeniem na scenach Paryża, Londynu, New - York'u i in. przekroczyła już 50 spektakli w Teatrze Kameralnym. Jest to bezsprzecznie najweselsza komedia sezonu. Grają: Miedzińska, Rolewicz-Ziembińska, Łopuszańska, Buczyński, Wł. Ziembiński, Kwaskowski, Zamiłło, Oberska, Bartówna. Reżyseria K. Severin - Zelwerowiczowej. W niedzielę 18 bm. popołudniówka o godz. 4-ej.

## Śląsk na Wołyniu

Na zanotowanie zasługuje fakt udziału w tegorocznych Targach Wołyńskich, w Równem (od 11 do 25 września bm.), największych przedsiębiorstw przemysłowych Śląska, co oznacza niewątpliwie nowy etap w realizacji dzieła zbliżenia gospodarczego, regionu wołyńskiego z całą Polską, zwłaszcza zaś z jej dzielnicami uprzemysłowionymi.

Zbliżenie gospodarcze Wołynia ze Śląskiem, któremu daje wyraz ekspansja przemysłu śląskiego na Wołyń poprzez Targi Wołyńskie, jest sprawą, wchodzącą na właściwe tory, zwiększający się nieustannie bowiem zasięg handlowy Targów Wołyńskich i ich popularność jest dla wkraczającego na Wołyń przemysłu śląskiego całkowitą gwarancją zbytu wystawianych artykułów.

## Notoryczny przestępca założył przedsiębiorstwo kradzionych rowerów

(JK) Sąd okręgowy w Chełmie rozpatrywał sprawę notorycznego przestępcy 23 letniego Zygmunta Pacholczyka, karanego już pięć razy i obecnie odbywającego karę 15 lat więzienia.

Pacholczyk w lecie ubiegłego roku na drodze wiodącej do Wolawic w pow. chełmskim napadł na 10-letniego Witolda Durkę i jego towarzysza, którym zrabował rower. Oskarżony specjalizował się w kradzieży rowerów i jak zeznał posiadał ich około 20 sztuk.

Sąd skazał Pacholczyka na 8 lat więzienia.



## Groteski dawnego prawa

### Felieton dla radiosłuchaczy

Dn. 17 września o godz. 16.45 Henryk Olszewski w felietonie radiowym opowie słuchaczom o zabawnych i pełnych komizmu, dla dzisiejszych pojęć, ustawach i zwyczajach, jakie istniały w dawnym prawodawstwie. Prelegent opisze procesy przeciw zwierzętom i przedmiotom, groteskowe kary, jak np. zanurzenie w smole i osypywanie pierzem, lub jazda tyłem na ośle, i t. p. Felieton nosi tytuł „Groteski dawnego prawa".

## Chleb dla Polaków

W miejscowości zorganizowanej potrzebny jest skład rowerowy.

W jednej z miejscowości woj. kieleckiego potrzebna jest cukiernia.

W miejscowości kuracyjnej potrzebny jest sklep kolonialny.

Potrzebny jest sklep galanteryjny, możliwie z czapkami oraz bławatem.

W kilku miejscowościach potrzebne są sklepy z obuwiem.

Potrzebny sklep z naczyniami kuchennymi, szkłem, porcelaną i t. p.

W dwu dużych miejscowościach potrzebne są kina, możliwości bardzo duże bo bezkonkurencyjne.

Potrzebny sklep z przyborami fotograficznymi.

W dwu dużych miejscowościach potrzebne są hotele, sprawa bardzo pilna.

W dużych miejscowościach potrzebne są tartaki, powodzenie zapewnione.

W miejscowości o wielkiej przyszłości woj. lubelskiego potrzebny jest skup odpadków surowcowych.

W miejscowości zorganizowanej potrzebna hurtownia soli.

W pow. zawierciańskim jest do odnajęcia piekarnia — 1.000 zł. dzierżawy.

W Warszawie jest do sprzedania za 2.000 zł. dobrze prosperująca pracownia sukien damskich.

W jednym z miast woj. lubelskiego jest do sprzedania wyrobiona firma materiałów techniczno budowlanych i opałowych, lub poszukiwany wspólnik z kapitałem od 8 do 10.000 zł.

Jest do sprzedania maszyna do wyrobu trykotaży będąca w stanie dobrym.

Sklep w Warszawie, owocarnia, w dobrym punkcie do sprzedania, komorne około 50 zł. miesięcznie.

W okolicy Puław jest jedyny sklep galanteryjny dobrze prosperujący, cena 4.500 zł. łącznie z towarem.

Do sprzedania piekarnia z urządzeniem mechanicznym, duże widoki rozwojowe, o którą ubiegają się żydzi, sprawa bardzo pilna.

Na zgodzone duże roboty malarskie w C. O. P. potrzebny wspólnik z kapitałem około 5.000 zł.

Potrzebny wspólnik z kapitałem około 1.000 zł. do restauracji kolejowej. Duże możliwości dochodowe.

Do mechanicznej wytwórni pod Warszawą potrzebny wspólnik z kapitałem około 10.000 zł.

Potrzebny wspólnik z kapitałem około 1.000 zł. na uruchomienie piekarni w okolicach woj. wileńskiego.

Do dobrze prosperującego zakładu litograficznego w Warszawie potrzebny jest wspólnik z kapitałem około 3.000 zł., duże widoki rozwojowe.

Poszukiwani kupcy rutynowani, ustosunkowani w Instytucjach Państwowych Komunalnych i prywatnych na przedstawicieli w dostawach materiałów ziemskich.

Osoby zainteresowane wyżej wymienionymi ogłoszeniami mogą otrzymać informacje bezpłatnie w Związku Polskim, Warszawa, ul. Ordynacka 5 m. 1.

Kto jeszcze nie znalazł stosownego dla siebie ogłoszenia, może uzyskać informacje o innych wakujących placówkach. Związek Polski posiada wiele zgłoszeń, które ze względu na brak miejsca nie mogą być w prasie umieszczone.

Zgłaszający się z miejscowości, w której istnieje Koło Związku Polskiego załatwia mogą korespondencję za pośrednictwem tego Koła, w każdym bądź razie, pożądane jest zaświadczenie tego Koła, co przyśpieszy załatwienie zgłoszenia, gdyż uczyni zbędnym zbierania opinii o kandydacie.

Interesanci, zgłaszający się listownie, proszeni są o podawanie wycinków z gazety, co do placówki jaką się zainteresowali (z podaniem nazwy pisma i daty). Załatwiane będą korespondencyjnie tylko zgłoszenia z załączonym na odpowiedź znaczkiem pocztowym.

WIADOMOŚCI Z TORU

## Częściowe wyniki gonitw z dnia 15 b. m.

GON. 1. Dyst. 2100 m. Nagr. Sprzedażna 1800 zł.: 1) Łuk, chł. Bury, 2) Cansona. Wygr. w 3 min. 3 s. (bez totalizatora).

GON. 2. Dyst. 1100 m. Nagr. 1800 zł: 1) Mamisia, ż. Stasiak, 2) Atos (12), 3) Pazur (18), 4) Bari (267), 5) Pallada (27.5), 6) Porfir (75.5). Wygr. w 1 m. 7 s. w zaciętej walce o łeb. Tot. 26, franc. 7, 5,5 i 6 zł. Porządkowy 232.

GON. 3. Dyst. 2100 m. Nagr. 1800 zł: 1) Juras, ż. Stasiak, 2) New Marquett (6,5), 3) Tanew (43,5), 4) Bryza (346), 5) Illona (158). Wygr. w 2 m. 19 s. w walce o 1 dł. Tot. 19, franc. 5 i 5 zł. Porządkowy 49.

GON. 4. Dyst. 2400 m. Nagr. 1500 zł. Płoty. 1) Dedal j. Dylik, 2) Margas (59,5), 3) Styl (91,5), 4) Tęczyn (49), 5) Royal Fox (27), 6) Anteusz (853), 7) Night Breeze (341), Korona pozostała na starcie. Wygr. w 2 m. 45 s. łatwo o 5 dł. Tot. 7, franc. 5,5, 11 i 12,5 zł. Porządkowy 86 zł.

GON. 5. Dyst. 1100 m. Nagr. 1800 zł: 1) King, ż. Fomienko, 2) Bachus (47,5), 3) Darling IV (8,5), Wygr. w 1 m. 7,5 s. wysyłany o 1 dł. Tot. 10,5. Porządkowy 83.

GON. 6. Dyst. 1600 m. Nagr. 2200 zł: 1) Kabina ż. Gill, 2) Allongo (110), 3) Lari - fari (8), i Kerry (44,5), 5) Komtur II (27), 6) Wróżda (100,5). Wygr. w 1 m. 39 s. wysyłany o 1 dł. Tot. 36,5, franc. 19,5 i 54. Porządkowy 2058 zł.

## Wyniki gonitw z dnia 14 b. m.

GON. 8. Dyst. 1.800 m. Nagr. 1.400 zł.: 1) Jorisaka, j. Zając, 2) Mimoza IV (25), 3) Odaliska II (15,5), 4) Awangarda (60), 5) Ostroga (90), 6) Adua (575) Wygr. w 1 m. 54 i pół sek. pewnie o 4 dług. Tot. 10, fr. 6,5 i 7,5, porządk. 54.

GON. 9. Dyst. 2.400 m. Nagr. 1.600 zł: 1) Katherine Gaunt, ż. Stasiak, 2) Taiga (13,5), 3) Jeszcze raz (64) i Szaman (13,5), 5) Tasmania (32,5), 6) Hestia (275). Wygr. w 2 m. 37 i pół sek., wysyłany o 3 dług. Tot. 9, fr. 6 i 6, porządk. 37.

*Maria Rutkowska*

# Praga czeka gotowa

## Co mówi i myśli ulica

**(Od specjalnej wysłanniczki)**

Praga, 12 września.

Jadę do Pragi pociągiem, którym wraca z Budapesztu drużyna sportowa z meczu z Węgrami. Pociąg nabity. Sportowcom asystują dziesiątki wielbicieli, „Jantoszów". Na stacjach witają wracających orkiestry i okrzyki. W pociągu gwar. Usiłuję nawiązać rozmowę na temat, który mnie, przybysza z zagranicy, najbardziej w tej chwili interesuje. Sudety, wojna, czy pokój?

Dostaję lakoniczne odpowiedzi. Moi współtowarzysze podróży pochłonięci są innym zagadnieniem... meczem. Pochłonięci całkowicie. Stwierdzam ten fakt z niemałym zdziwieniem. Czyżby szerszym rzeszom obojętne były sprawy własnego państwa, sprawy, zaprzątające umysły i wstrząsające nerwami całej Europy?

### NA OBRONĘ NARODOWĄ

W Pradze jednak zmieniam zdanie. To tylko zdrowe nerwy trzeźwych Czechów pozwalają im spokojnie zajmować się sportowymi w obliczu problemów, które jednak są przecież dla nich wielkim zagadnieniem chwili.

Na ulicach Pragi, po wystawach sklepowych i nad jezdniami wielkie napisy nawołują do ofiar na fundusz obrony narodowej. Mapy za szybami wystaw wykazują rozmieszczenie ludności, wykazując gęstość zaludnienia na niewielkim obszarze i zasięg czeskiej ludności pod wszystkie granice państwa.

### GŁOŚNIKI NA VACLASKE NAMIESTI

Wieczorem idę przez Vaclaske nameste. Szerokimi chodnikami płyną tłumy. Nagle rozlega się głuchy dźwięk. Gdzieś tuż bicie dzwonów, mocne i przeciągłe. Staję zdziwiona. Koło mnie przechodnie zatrzymują się również. Gromadzą się wokół wysokiego słupa. To głośnik radiowy sygnalizuje moment jakiegoś przemówienia.

Krótki komunikat o mowie Hitlera. Wita go pomruk w otaczającym mnie tłumie. Po komunikacie znowu apel i wezwanie do ofiar na obronę narodową.

— Zbroicie się na dobre? — pytam.

— My jesteśmy gotowi. Wojna może być każdej chwili — odpowiada mi jakiś Czech o wyglądzie robotnika. Inni potakują.

Wmieszana w tłum przesuwam się w raz nim przez ulicę. Tłum gęstnieje. Nie ma już przejścia.

### WIECE ULICZNE

Przed oświetlonymi jasno oknami „Narodnej Polityki" zbita gromada ludzka. Gwar. W jednym, drugim, trzecim miejscu ktoś przemawia. Nie mogę narazie nic rozróżnić w mieszaninie szybkich, pełnych podniecenia słów. Widzę tylko twarze ludzkie. Skupione Jednakowe natężenie we wzroku. Ktoś mówi. Inni naokoło dorzucają swoje słowa. Prędko, gorączkowo. Stoją wokoło mnie mężczyźni i kobiety. W różnym wieku. Różnie ubrani.

Powoli zaczynam się wczuwać w sens słów. Goering i Hitler. Dzisiejsze przemówienie i sobotnia mowa Goeringa komentowane są w podnieceniu. Widzę od razu przed sobą gromadną nienawiść, gromadną ilustrację obrażonych uczuć. Trzeźwi, spokojni Czesi odsłaniają w tej chwili tkwiące w nich przecież uczucia.

### WIARA W ROSJĘ

Zaczynam rozmowę. Ja po polsku, oni po czesku. Muszę co chwila przypominać, że mówimy w innych językach, bo chcą mówić wszyscy, przy mnie stojący, jedni przez drugich.

— Wy myślicie, że co? Że my się boimy wojny. Hitler się boi, a myśli, że nas swoimi krzykami zastraszy. My mamy wszystko. Każdy weźmie karabin i pójdzie.

— Jest was przecież mniej, niż Niemców.

— Co z tego. Za nami pójdzie Francja, Anglia i Rosja. Wy przecież wiecie, że Rosja za nami.

— Wierzycie w Rosję, a ona przecież nie taka teraz mocna — próbuję przeczyć.

Natrafiam na gwałtowne protesty. Wierzą w Rosję. W jej siłę. Moje słowa o wewnętrznym rozbiciu państwa sowieckiego. Wszyscy przyjmują z uśmiechem niewiary. Objaw charakterystyczny. Zupełnie, wręcz odmienny pogląd na Sowiety niż ten, który stał się powszechnym w Polsce.

### IDEA A ŻYCIE

Zaczepiam o inny temat. Próbuję z przypadkowych moich rozmówców wydobyć pogląd na kwestie ideowe oblicza Rosji. Stwierdzam, że jednak współpraca z Rosją jest współpracą z komunizmem. Odpowiedzi, które otrzymuję są znowu charakterystyczne. Mają, jak medal, dwie strony.

To pewne, że zagadnienie komunizmu tu ma inną barwę, jest zagadnieniem, które tu bierze się w innych płaszczyznach. Nikt, zdaje się, z moich rozmówców nie jest komunistą. Nie mogą jednak znaleźć jakiegoś wspólnego z nimi kontaktu uczuciowego. Jest inne, to przecież trzeba stwierdzić, nastawienie psychiczne. Idea, ideologia, ideowość — słowa, których nikt nie podchwytuje. Operuje się innymi określeniami, które nie wykraczają poza ramy pojęć materialistycznych. Chodzi przede wszystkim o życie.

### ŻYDZI

— Czy komunizm jest silny w Czechosłowacji?

— Nie. Nam nie jest potrzebny. Nikt tu przecież nikogo nie uciska. Mamy wszyscy z czego żyć.

— A żydzi, macie ich przecież wielu. Czy oni nie zaszczepiają wam komunizmu?

Znowu inne, niż w Polsce podejście do zagadnienia.

— Żydzi nie zrobią tu nic, czego my nie chcemy. Gdyby próbowali, wiedzą, że możemy ich wziąć za łeb. Im tu dobrze. Mają swoje interesy. Z nami związani są gospodarczo. Nam ich kapitał może być potrzebny. Jesteśmy państwem demokratycznym. Więc każdy, kto w nim mieszka, ma takie same prawa. Żydzi dawniej byliby za Niemcami. Dziś Hitler zmusił ich do odwrócenia się w naszą stronę. Interes życiowy każe im postępować tak, aby w nas nie budzić antysemityzmu.

— Więc antysemityzmu nie ma wcale?

— Można żydów nie lubić. Są i wśród Czechów objawy gorętszego antysemityzmu, ale póki nie zawadzają zbytnio, mogą tu żyć.

### Z KIM MAJĄ IŚĆ?

I oto występuje druga strona medalu sprawy czesko - rosyjskiej.

— Pani jest Polką. — słyszę zdanie — I pani się dziwi, że my idziemy z Rosją. My oddzielamy Rosję od Bolszewii. Dla nas, to sojusznik słowiański. Z kim mamy iść? Polska prowadzi politykę taką, że na niej my opierać się nie możemy.

Jest chwila dla mnie nieprzyjemna. Jedno, drugie, trzecie zdanie padające z różnych stron, otaczającej mnie grupy ludzi. Zdania niechętne.

* * *

Wracam do hotelu koło 11-ej w nocy. Na ulicach jeszcze ruch. Co chwila mija mię ktoś z otwartą gazetą w ręku. Wojna, albo uległość Sudetów. Tak rozwiązuje zagadnienie ulica. Jakie rozwiązanie przyniesie dyplomacja?

# W Rosji dalej „czystka"

## „Wrogowie rewolucji" we flocie

Moskwa, wrzesień 1938 r.

Rozstrzelania w Rosji nie ustają. Ostatnio rozegrał się ostatni akt dramatu oficerów z dawnej floty carskiej. Resztki ich już dawno były aresztowane i w wewnętrznym więzieniu NKWD na Łubiance oczekiwali swego tragicznego losu. Przed aresztowaniem byli oficerowie carscy zajmowali wybitne stanowiska u bolszewików i pracowali nad powiększeniem stanu floty sowieckiej. W ostatnim tygodniu odbyła się rozprawa sądowa, gdzie sędziowie uznali ich za szkodników, ponieważ budując flotę, większy nacisk kładli na budowę okrętów liniowych, potrzebnych do taktyki obronnej. Natomiast czerwony sztab floty postanowił stosować w przyszłej wojnie metodę zaczepną.

Decyzją sądu więc rozstrzelani zostali następujący wyżsi komendanci sił zbrojnych morskich ZSRR: Orłow, który reprezentował Sowiety na koronacji króla angielskiego, zastępca jego Wiktorow, naczelnik akademii morskiej Ludri oraz komendanci floty czy osobnych flotyll, jak Siwkow, Muklewicz, Kirejew, Kadackij - Rudniew i jeszcze 15 innych byłych oficerów morskich Rosji przedwojennej. Wszyscy oni rozstrzelani zostali w Srebrzystym Lesie (Serebriannyj bor) pod Moskwą.

Kar.



# P. Singer chce Sejmu

## który zostanie ubity rytualnie

W „Naszym Przeglądzie" Regnis (Singer) omawia w sposób rytualny zarządzenie P. Prezydenta Rzeczypospolitej o rozwiązaniu sejmu i senatu. P. Singer pisze:

**Co spowodowało ogłoszenie dekretu? Natychmiast po wybraniu nowego marszałka Sejmu rozeszły się pogłoski, że los tej instytucji jest przesądzony, że hamonijna współpraca między izbami ustawodawczymi a rządem jest utrudniona, że poszczególni posłowie będą jeszcze ostrzej i wyraźniej torpedowali wnioskami pracę rządu. Zachodziła również obawa, że przy najważniejszym akcie Sejm i Senat nie staną również na wysokości zadania, t. zn., że dojdzie do rozdźwięków między izbami ustawodawczymi a czynnikami miarodajnymi.**

Po tych wywodach czytamy:

**Wybory odbędą się na podstawie obowiązującej ordynacji wyborczej. Obecny Sejm nie dawał gwarancji zmiany tej ordynacji, a więc spełnienia najważniejszego postulatu opozycji. Pozostaje otwartą sprawa stanowiska opozycji wobec nowych wyborów, które dają jej możność brania udziału w pracach nad zmianą ordynacji wyborczej. Decyzja opozycji będzie musiała nastąpić w najbliższym czasie. Nie jest wykluczone, że w razie pozytywnego stosunku stronnictw opozycyjnych nastąpiłyby dalsze posunięcia umożliwiające współpracę. Byłoby to spełnieniem częściowym życzeń zgłoszonych na Zamku przez PPS w roku zeszłym.**

Życzenia pupilka żydowskiego, czyli PPS. Następnie wreszcie rytualne zakończenie.

**Zrodzony z żebra BBWR Sejm nie zdał egzaminu w oczach społeczeństwa, nie znalazł po porodzie łaski w oczach sfer miarodajnych. Bohaterowie jego odchodzą bez nadziei na powrót. Potulność dobijała ich w oczach społeczeństwa, dąsy w oczach reżimu. Ubój Sejmu nastąpił zgodnie z życzeniami autorki ustawy. Dekret przyszedł niespodziewanie. Posłowie zostali „ogłuszeni" nagłym ciosem. Zgon Sejmu przyczynił się do ożywienia sytuacji politycznej. Kanikuła została przerwana.**

Tak więc — zdaniem p. Singera — został poddany ubojowi po ogłuszeniu, czyli nierytualnie, zgodnie z życzeniami p. Prystorowej. Czy p. Singer oczekuje, że przyszły Sejm spełni życzenia PPS i zostanie kiedyś zarżnięty rytualnie?

# Zasmucony „Czas"

## o nowych wyborach sejmowych

„Czas" — niezbyt zachwycony faktem, że Sejm i Senat w ostatnim składzie przestał istnieć, rozważa ewentualne wyniki rozpisanych wyborów.

**Czy istnieją jednakowoż ku temu warunki, by przyszłe izby zdobyły sobie szerszą podstawę społeczną, by dały „pełniejszy wyraz nurtujących społeczeństwo prądów?"**

**I tak i nie. Tak, gdyż są wszelkie dane ku temu, że przynajmniej część stronnictw opozycyjnych weźmie czynny udział w wyborach. Uczyni to z pewnością lewica. Wszak rozwiązanie dotychczasowych izb było jej naczelnym postulatem, a wskazanie przez Prezydenta R. P. na konieczność zmiany ordynacji wyborczych, pozwoli jej przejść do porządku dziennego nad faktem, że wybory odbędą się na podstawie dotychczasowego prawa wyborczego. Ale lewica stanowi jedynie mniejszość społeczeństwa. Co zrobi reszta? Prasa Stronnictwa Narodowego zachowuje dotychczas milczenie, a jeśli chodzi o ludowców, to ich niedawne oświadczenia, stwierdzające, że nie wezmą udziału w wyborach parlamentarnych na podstawie dotychczasowej ordynacji wyborczej, poważnie krępują ich swobodę ruchów.**

**Trudno więc jeszcze dzisiaj przewidzieć, czy podstawa wyborcza przyszłych izb zostanie we wszystkich kierunkach rozszerzona, i czy nie okażą się usprawiedliwione obawy, że zostanie ona rozszerzona jednostronnie w kierunku lewicy. A poza tym trzeba wziąć pod uwagę jeszcze jeden fakt. Dotychczas obowiązujące prawo wyborcze do Sejmu dzieli akt wyborczy na dwie części: wybór kandydatów i wybór posłów z pośród kandydatów. Kandydatów wybierają kolegia wyborcze, na których skład wpływ decydujący mają ciała samorządowe. Te ciała samorządowe od 1935 nie uległy zmianie. Zachodzi więc pytanie, czy przy nadchodzących wyborach ciała te kierować się będą innymi motywami, niż przy wyborach poprzednich.**

„Czas", po prostu przypomina, że obowiązująca ordynacja wyborcza uzależnia postawienie kandydatur do Sejmu od ciał samorządowych, znajdujących się — jak wiadomo — w ręku czynników prorządowych, a w wielu miastach wprost w ręku komisarzy rządowych.

# Zagubione Pokolenie

(Dalszy ciąg ze str. 1-ej)

samo jak całe, nie zrzeszone w związku, ale ideowo mało się odeń różniące „zagubione" pokolenie.

Najwyższy czas sprawę tę postawić na porządku dyskusji i rozważań. Jeśli się mówi o zjednoczeniu Narodu, to zjednoczenie to nie może być traktowane jedynie w sensie bloku grup politycznych czy partii. Zjednoczenie, o którym marzy cały naród — to zerwanie z metodą zagubionych pokoleń, pomijanych i źle widzianych ugrupowań czy zespołów, odsuwanych systematycznie i metodycznie od życia publicznego ludzi, których życie to coraz bardziej potrzebuje i łaknie.

Pamiętać o tych uwagach warto specjalnie teraz, wobec zbliżających się wyborów sejmowych opartych na ordynacji — będącej raczej systemem zapraszania, niż wybierania posłów do parlamentu.

X. J.

# Pierwsze wpływy z opłat

## od mąki i kasz

Szeroki ogół gospodarczy, a zwłaszcza sfery rolnicze interesuje niewątpliwie wysokość wpływów, jakie przyniosły dotychczas pobierane od dnia 5 września br. opłaty od mąki i kaszy.

Jak nas informują, Min. Skarbu nie posiada jeszcze dokładnych obliczeń z tego tytułu. Pierwsze obliczenia będą gotowe dopiero około 20 bm. i niezawodnie pozwolą one na zorientowanie się w funkcjonowaniu całej ustawy.

# Żyd o ks. Kardynale

## List pasterski „wygląda więcej, niż niesłychanie"

### Po polsku tak, w żargonie inaczej

W numerze z d. 6 września b.r. w żargonowym „Hajncie" p. A. Einhorn, jeden ze znanych publicystów żydowskich zajmuje się listem Ks. Kardynała Kakowskiego do młodzieży i pozwala sobie — śladem całej prasy żydowskiej i socjalistycznej — w bezceremonialny sposób dobierać się do interpretacji zasad katolickich i do krytyki ks. Kardynała.

**„Jest więcej, niż zrozumiałe, że w liście pasterskim katolickiego dostojnika z września 1938 r. jest poruszona „nowoczesna" sprawa — rasizmu. Jeżeli jednak papież uważał za konieczne, w mowie do młodzieży katolickiej, wypowiedzieć wojnę rasistowskiemu pogaństwu, to kardynał Kakowski chociaż w swym liście pasterskim całkiem jasno i kategorycznie napiętnował nie tylko rasizm, ale nawet przesadny nacjonalizm, ale... niestety jednak zawiera list pasterski istotne „ale", które odkrywa jego całe znaczenie."**

I teraz katolicy mogą się dowiedzieć, jak to talmudyczne główki wykryły sprzeczność między stanowiskiem Ojca św. a listem pasterskim ks. Kardynała.

**„Nie jesteśmy powołani do wyrokowania, na ile ten czy ów list pasterski dostojnika kościelnego jest sprzeczny z tą albo ową encykliką papieską albo mową. W ogóle usiłujemy jak najmniej zabierać głos przy takich sposobnościach. Niechże nam jednak wolno będzie teraz stwierdzić, że w mowie papieża nie było „ale", jakie znaleźliśmy w liście pasterskim kardynała Kakowskiego. Ojciec święty wcale nie rekomendował jako cnotę — odseparowywanie się od kogoś, patrzenie tylko na korzyść własnego narodu itp."**

P. Einhorn kończy:

**„Rasizm jest najnowszym określeniem dla starej nienawiści do Izraela i dlatego wygląda to więcej, niż niesłychanie, kiedy się widzi, jak w jednym i tym samym liście pasterskim dostojnika kościelnego jest zwalczany rasizm, a antysemityzm uznany za dobry."**

O liście pasterskim ks. Kardynała mówi czołowy publicysta żydowski, że „wygląda to więcej, niż niesłychanie". Pisze żydłak w żargonie, bo po polsku by się nie ośmielił.

Tak w żargonowo - sjonistycznym „Hajncie". A w polsko - sjonistycznym „Naszym Przeglądzie" równocześnie składa się cyniczne ukłony przed Kościołem Katolickim, byle przekonać, że w interesie Kościoła jest wojna, w przymierzu z żydami, Moskwą i frontem demokratycznym przeciw znienawidzonej hitlerii!

# Zjazd Polaków z zagranicy

## odbędzie się w przyszłym roku

W przyszłym roku odbędzie się w Warszawie trzeci uroczysty zjazd Polaków z zagranicy. Na zjazd ten spodziewane jest przybycie naszych rodaków ze wszystkich części świata. Najliczniej będą reprezentowane kolonie polskie z Niemiec, Rumunii, Francji i Stanów Zjednoczonych. Liczniejszy przytym udział, niż dotychczas, wezmą przypuszczalnie Polacy z Brazylii. Polonia mandżurska będzie reprezentowana nietylko przez kilku delegatów specjalnie przybyłych na zjazd, ale również przez tych Polaków, którzy przybyli z Mandżurii bądź na studia, bądź zamieszkali już na stałe w Polsce. Spodziewane jest także przybycie po raz pierwszy Polaków z Litwy.

# Żydzi uciekają z Sudetów

## 10 tys. uchodźców w Pradze

„Nasz Przegląd" podaje następującą depeszę własną z Pragi:

**Wczoraj przybyło do Pragi około 10 tys. żydów sudeckich. Są to przeważnie mieszkańcy większych miast. Wśród żydów w całych Sudetach panuje wielka panika. We wszystkich sklepach i przedsiębiorstwach żydowskich wybito szyby. Żydzi zamykają sklepy, zabierając co możliwe jest do zabrania i uciekają. Również rodziny czeskie z pogranicza sudecko - niemieckiego uciekają do Pragi.**

I dziwić się po tym stanowisku „demokracji" wobec narodowego socjalizmu!

# Pomnik Pułaskiego w Manchester

W Manchester, w Stanach Zjednoczonych A. P., w parku im. Pułaskiego, został odsłonięty pomnik ku czci Pułaskiego. Pomnik ten ufundowała miejscowa Polonia.

# Tabela loterii

**8 dzień ciągnienia 4-ej klasy 42 Loterii Państwowej**

## I i II ciągnienie

### Główne wygrane

Stała dzienna wygrana 5.000 padła na nr. 85161

15.000 zł.: 9864

10.000 zł.: 53950 103779

5.000 zł.: 102459

2.000 zł.: 75883 83875 84218 91714 95114 105503 109708 117417 125820 142337 144819 150855

1.000 zł.: 6110 5472 10572 10143 17089 31892 33478 37585 41377 49034 53979 55919 56240 61787 68821 73254 81283 86495 87453 93471 100304 100695 104930 104754 110957 111777 115943 115326 128320 141726 144444 146497 147745 148224

### Wygrane po 250 zł.

24 69 244 355 524 45 57 637 769 91 806 21 1124 269 563 765 80 802 965 79 2123 219 346 49 73 457 77 554 746 845 3007 63 144 212 80 97 435 641 86 884 924 60 4035 301 59 96 439 595 612 716 83 920 5011 93 58 109 69 72 74 84 330 573 634 51 83 722 81 887 6033 162 511 361 517 27 620 22 34 46 860 997 7121 26 32 87 233 345 81 572 903 6 58 9007 173 262 310 16 71 501 71 61 65 679 702 990 10007 165 446 66 767 962 11086 99 174 208 13 17 63 64 507 55 828 40 60 983 12205 27 34 310 20 30 401 13 90 521 31 67 616 800 582 13021 43 56 77 232 99 57 313 479 749 896 14047 137 222 28 412 66 619 789 898 15165 208 366 90 401 19 545 68 715 901 16069 181 426 757 94 838 71 985 17013 125 236 456 581 607 51 701 99 892 18005 7 107 38 381 410 60 603 68 89 842 5070 133 318 71 54 433 502 17 53 624 723 896 957 20156 202 34 315 444 93 517 18 804 64 133 60 67 21176 92 395 427 42 623 54 57 59 764 816 53 23067 119 38 223 443 523 77 725 861 23094 619 21 423 531 40 41 92 679 745 24005 71 133 68 374 428 507 817 25141 72 519 447 715 752 59 57 26177 357 59 438 519 724 72 940 28064 56 134 48 342 420 534 52 96 609 29042 249 340 62 95 794 714 819 92 929 56 94 30057 243 456 61 534 56 614 783 813 31032 53 100 65 338 71 465 510 757 769 65 55 816 12 900 32 33 58 32100 91 201 412 20 56 684 772 955

33003 22 153 387 597 780 34009 27 47 48 188 238 558 71 600 781 845 954 59 35115 21 38 415 76 628 906 47 36185 232 397 422 64 56 260 720 60 70 858 37036 163 251 444 591 708 25 841 935 38143 280 406 29 512 72 764 99 883 980 39000 61 115 62 320 85 462 580 614 800 59 60 939 63 40115 47 254 366 93 539 622 66 84 768 859 965 67 41018 253 5 586 393 427 93 506 621 74 42149 255 59 87 90 155 59 412 27 89 93 523 55 624 700 56 86 91 92 43040 152 231 61 63 418 73 546 612 44168 99 270 82 419 29 510 56 65 95 647 59 722 55 815 38 43 52 903 43 54150 61 212 51 383 84 757 79 46069 173 332 416 86 666 615 93 708 14 84 47023 145 81 243 52 65 350 422 648 974 48236 37 48 411 653 905 49135 38 56 206 316 64 653 63 65 754 65 852 907 15 50085 105 217 327 544 84 93 99 620 789 964 51044 140 67 250 90 333 404 41 631 53 791 92 830 921 41 52060 83 230 358 421 566 66 926 44 53028 180 338 76 82 441 589 54228 545 75 622 859 55013 126 93 211 355 448 523 650 712 60 865 56197 213 87 308 440 61 580 852 77 57151 717 52 914 58248 89 462 93 665 755 915 63 80 59002 122 276 723 32 47 947 64 60012 66 83 113 214 300 552 59 611 726 981 61143 44 237 381 652

62305 63 546 63 641 706 933 63037 176 566 64328 55 23 895 911 65208 74 369 641 54 766 75 66682 171 93 511 667

67213 326 495 514 17 38 41 709 70 970 93 68043 151 364 63 509 30 45 631 314 39 41 800 49 962 71 69078 137 222 304 549 620 87 719 852 70281 307 35 96 403 96 537 818 22 935 45 71095 189 484 523 98 604 7 47 751 841 72130 49 206 301 532 628 5 742 80 71 99 73002 25 2 45 243 306 84 427 517 608 15 700 923 59 74097 126 241 327 63 69 522 761 73 75013 37 50 163 278 350 94 99 749 812 912 44 73 85 76138 256 309 419 60 560 70 702 836 993 77039 158 350 56 553 679 733 823 26 943 78143 97 202 457 72 97 991 764 70 845 951 79 79126 211 376 408 15 758 67 878 905 60 78.

80009 10 130 82 97 344 97 507 43 46 61 675 761 876 918 20 23 80 90 81023 54 12 85 294 306 770 76 98 954 82018 60 146 217 223 48 539 92 600 46 68 83 726 857 83016 217 46 431 653 714 812 53 916 72 84216 25 95 310 728 828 52 68 952 55 85103 385 339 538 710 86072 333 542 763 77 935 85 956 87036 157 67 246 57 465 594 650 86 860 964 88075 278 347 494 62 63 547 912 89208 41 79 291 93 493 906 79

90037 57 335 55 511 69 623 79 721 88 91002 10 136 61 214 31 513 800 47 74 92 949 67 92116 92 306 433 40 62 93143 518 29 84 641 87 766 88 91 94168 223 59 84 328 448 522 47 64 601 700 64 95284 306 67 84 93 465 875 92 900 96072 274 383 610 90 825 915 44 97035 251 447 55 545 57 70 90 809 29 935 78 98053 11 51 64 270 22 36 386 401 544 58 617 56 759 95 99022 60 122 30 289 410 636 794 850 82.

100170 209 369 773 75 912 54 10120 61 228 339 63 442 50 558 642 735 44 828 921 101379 412 67 589 625 734 25 800 83 84 103040 302 79 92 429 515 673 714 806 78 93 936 43 104057 146 94 208 365 449 86 702 68 105008 93 151 230 418 78 954 787 106063 250 310 24 541 660 70 83 720 80 107080 228 81 360 438 77 98 785 855 979 108163 234 376 466 534 99 620 21 39 57 95 909 17 88 109002 3 76 192 238 346 55 487 695 830 958 110033 162 76 86 304 16 77 426 43 500 663 799 990 111211 315 543 653 706 92 75 876 88 112000 188 97 304 12 38 50 147 49 842 758 977 113192 407 567 844 975 94 114121 64 277 323 405 32 79 536 755 842 94 115004 80 209 302 27 415 50 707 46 77 116151 285 770 117031 53 138 504 653 726 948 72 118042 376 430 611 17 50 703 60 119106 16 42 215 515 813 958 120001 84 30 20 498 562 60 21 735 804 121053 78 231 366 95 419 20 49 71 84 536 757 78 833 981 122166 84 97 325 29 613 725 123026 73 103 335 75 63 8738 921 71 124016 282 327 88 446 754 908 20 125292 480 571 628 838 93 920 62 126033 41 129 39 280 385 526 647 709 803 979 127166 233 84 429 467 559 65 637 863 128115 473 933 47 129116 32 285 343 98 426 575 91 608 24 748 50 86 953 88 93.

130314 403 86 685 810 78 915 17 131055 375 482 537 41 650 729 921 26 132111 73 74 321 24 513 14 609 71 832 41 133082 99 134 260 78 338 444 580 626 702 816 981 134203 54 359 482 632 767 877 135192 207 19 343 74 433 572 761 805 931 70 136001 33 84 113 269 91 355 56 483 99 790 801 20 33 138142 70 92 280 375 77 541 617 139005 185 91 545 96 613 811 39 949 59 140341 472 555 661 94 806 977 141033 156 265 401 13 22 504 18 629 749 90 142016 35 122 246 71 327 51 98 679 715 47 828 960 143037 255 58 482 700 816 144636 14 3243 364 440 32 553 609 90 412 31 38 73 925 40 80 145095 312 37 431 539 745 827 146041 67 127 215 36 8440 78 508 650 748 65 813 147157 67 87 357 250 418 513 98 606 762 86 805 8 78 148122 392 443 69 883 962 80 149013 69 78 213 505 859 150189 319 68 439 89 552 792 947 151037 94 143 224 74 336 71 405 514 52 36 761 813 914 50 89

152065 227 30 38 344 960 153071 1 13 234 314 422 52 55 781 154028 90 270 73 94 336 40 89 406 80 587 617 72 839 50 900 155177 358 99 406 91 511 94 692 772 821 35 986 156043 115 235 57 91 883 430 96 632 961 157309 497 515 737 877 967 158084 139 268 370 80 405 614 52 96 761 813 914 50 159013 26 593 626 745.

## III ciągnienie

### Główne wygrane

Stała dzienna wygrana 20.000 zł. padła na Nr. 155280.

25.000 zł.: 62660.

15.000 zł.: 17466 56330.

10.000 zł.: 25018 12215 113597 139843.

5.000 zł.: 53846

2000 zł.: 13030 19770 26386 77534 91000 101655 107420 115414 121197 123225 130225 140986 143229 144047 147935 151561

1.000 zł.: 483 3360 3715 6861 7488 12022 18142 19622 26684 30930 31253 33175 33596 45738 58972 59700 61813 66212 69569 77150 77641 78680 82166 85518 100513 101092 104510 106102 109813 110960 111528 138508 150425 152417 152132 154102.

### Wygrane po 250 zł.

388 606 90 837 95 936 1003 7 117 31 339 2097 187 411 684 940 3066 188 203 398 483 768 4066 148 581 980 5031 409 24 30 572 6149 543 48 810 14 43 7209 322 470 870 8016 20 459 592 860 48 964 9097 523 643 77 98 908 10019 924 11030 249 55 12107 72 302 41 49 59 90 13253 339 94 575 605 60 706 23 93 14146 446 48 560 72 95 717 72 15437 72 589 16062 80 278 360 718 855 76 17120 374 520 667 70 782 18484 585 727 10019 37 273 395 634 940 19006 228 403 20010 68 133 759 430 56 60 61 22269 371 563 807 23243 24686 25314 433 602 14 63 26146 33 347 68 497 590 27281 400 614 28009 463 575 614 24 797 29072 276 387 546 669 983 30126 407 60 78 617 833 886 3110 365 585 745 48 985 32220 60 428 581 985 33352 417 559 34115 265 382 414 623 868 35322 610 736 59 835 36519 844 901 3797 316 595 38108 9 34 299 695 563 56 759 843 71 39111 494 835 40091 181 217 20 414 702 819 20 41316 402 85 42128 375 43386 44061 139 215 312 579 44045 235 319 27 506 37 46138 208 76 333 34 84 645 67 47271 378 444 663 945 8112 628 74 747 896 924 49004 193 226 815

50094 236 509 962 51039 52 117 233 85 584 793 52081 86 277 306 914 53059 270 436 699 54119 407 639 55478 531 732 56283 432 35 531 862 57650 781 58018 309 59410 676 746 5 63 60111 390 400 590 761 803 17 61182 239 62186 322 400 978 872 63083 186 271 303 62 64118 544 753 65237 333 714 820 66983 67414 17 68021 93 761 858 91 988 69019 117 92 548 765 94 70193 203 47 350 572 71132 214 863 921 72155 303 465 515 73205 402 836 95 980 74158 540 70 651 776 75075 174 567 76074 219 369 672 60 802 45 997 77399 738 45 78229 387 413 545 720 79070 365 561 840 59 974 80179 322 91 501 47 73 848 68 917 81069 331 695 679 82408 513 766 93 83168 367 597 838 900 44 8489 316 519 26 916 85167 87 91 248 697 734 873 998 86539 611 18 805 20 87008 713 80 98267 71 498 584 725 823 89025 220 340

90132 47 74 78 99 344 66 982 91094 201 58 75 674 834 92065 396 756 869 59 93190 779 965 94370 401 16 636 630 759 95495 986 96084 512 620 985 89 97132 72 789 884 977 98518 544 757 99067 109 219 80 677 79 527 78 713 100292 101024 77 222 473 569 102384 593 103064 253 647 841 45 915 38 50 104934 105422 821 72 64 106012 151 59 254 432 600 95 829 972 94 107211 58 65 424 644 836 944 108237 839 935 70 110155 398 440 771 80 962 110230 94 524 111204 548 96 604 842 112018 202 958 59 113432 61 783 114013 61 450 92 841 927 115102 116324 518 23 734 895 900 117043 455 541 617 118 199 365 119466 931 742 925 28 79 120591 684 904 121236 549 63 680 865 997 122081 416 619 87 769 123502 788 932 124076 114 281 330 474 568 770 995 125359 725 126168 616 41 865 956 127052 184 242 316 419 562 695 915 78 129292 518 36 714 990 130224 790 131125 699 817 21 963 132181 92 33019 703 887 900 35 134057 167 367 746 135535 136075 507 76 739 972 137029 187 91 440 63 583 138467 91 620 63 840 938 139188 269 519 99 731 933

140046 261 306 55 621 47 91 96 776 838 900 9 141127 218 71 761 142239 381 611 757 807 143375 625 54 144234 456 574 744 145113 39 202 58 95 341 46 726 57 956 88 146298 358 93 661 712 147000 292 416 23 46 148347 972 149101 221 750 84 805 949 150238 44 330 484 726 151069 257 318 492 519 841 89 920 152285 865 153137 249 359 479 798 827 154274 788 155535 55 647 880 914 156020 66 245 442 616 157073 393 402 158264 628 952 159015 30 22 343 67 951

## IV ciągnienie

### Wygrane po 250 zł.

2 147 74 240 376 420 527 80 631 33 741 78 971 75 1012 68 297 567 2031 179 236 394 417 672 707 97 800 950 3267 409 504 669 707 26 968 4079 199 391 93 99 5005 234 318 40 6005 49 144 397 445 89 7043 118 309 24 481 663 706 844 53 86 902 10 8026 120 244 311 410 31 535 627 721 9270 667 711 800 60 63 923 10124 235 330 478 505 607 26 31 36 987 11033 159 70 230 70 97 379 414 782 98 847 12121 336 736 61 910 13128 360 400 14 41 513 756 832 14023 87 176 236 617 715 15073 192 255 334 417 798 868 16132 289 304 12 43 89 444 812 16 86 967 17220 40 351 433 555 85 899 18027 433 636 55 791 818 19099 286 607 30

20775 863 959 70 21193 266 76 461 564 721 933 22204 53 401 39 622 774 23064 130 400 572 846 24036 719 880 968 25171 401 26109 70 473 584 602 27323 541 28022 128 707 17 942 81 29067 93 158 73 554 743 906 30056 88 130 928 98 31560 68 898 32023 413 506 676 820 36 33070 122 631 66 34500 19 65 759 926 35808 36245 348 63 452 545 64 904 37320 423 661 701 807 906 27 38434 622 840 39136 83 443 642

40124 204 52 496 528 98 41355 69 758 857 43127 708 44005 48 116 344 805 45046 361 432 631 796 92 804 46041 82 94 93 203 28 451 47102 78 85 316 401 74 704 39 81 5965 48155 416 885 49046 112 62 88 518 727 832 949 50339 645 704 878 51003 22 52084 173 237 951 53128 58 411 504 830 926 54168 277 617 18 80 86 788 837 949 55245 352 430 644 826 47 56004 55 314 651 728 57524 637 61 73 774 917 58314 74 511 30 693 962 59127 363 425 75 668 80 841 60177 244 515 688 826 33 61208 641 42 63 969 62284 437 516 63082 169 535 54 64001 547 64 88 924 65311 75 574 614 70 858 66049 92 190 513 604 775 67192 240 82 68200 18 371 638 879 953 73 69233 43 389 408 16 541 88 858 910

70044 119 440 543 47 715 24 923 81 71036 155 200 516 977 72011 73 870 934 73183 92 431 42 547 74318 82 665 717 832 75371 483 541 82 602 876 901 76298 537 831 937 55 77697 772 78077 246 563 438 797 900 45 79064 317 472 625 773 981 80145 81 253 776 852 74 958 81484 824 959 82220 373 554 981 83272 547 84280 451 951 72 85026 83 439 37 41 584 661 86308 50 421 92 532 759 977 87087 200 340 439 512 788 88033 187 306 433 39 559 685 761 79 81 978 89184 276 815

90202 43 66 413 27 687 799 816 903 91247 392 443 547 655 755 846 957 92155 61 875 458 578 661 82 948 93009 239 90 662 63 68 71 716 40 76 869 983 94125 207 700 95650 81 709 51 890 96293 403 530 699 745 895 903 47098 291 477 548 661 749 835 917 45 98482 580 766 816 99043 91 863 932 57.

100329 852 76 101173 271 572 102056 436 563 784 806 103273 350 104136 44 78 625 737 806 929 81 105075 142 263 82 676 931 61 106308 54 112 737 96 983 107001 156 879 198017 429 718 810 109035 677 747 75 950.

110151 83 855 111209 866 112307 561 663 79 113205 337 114090 205 97 115227 363 411 760 72 116158 321 31 507 67 812 117852 71 118091 561 923 119153 489 646 760 120903 121316 440 528 600 122191 227 308 10 634 751 123558 678 786 812 21 124344 651 89 820 125018 144 249 333 451 97 126005 481 96 607 31 783 127138 60 594 751 885 935 128101 292 335 551 79 713 33 53 70 79 129380 492 606

130226 538 637 776 95 800 931 36 55 71 131477 132971 260 411 536 46 736 133218 518 134020 96 235 135202 889 136090 108 308 137026 47 267 839 138299 661 997 139106 68 859.

140802 141177 408 590 677 706 86 822 39 142002 20 245 506 640 46 83 791 143087 350 408 63 854 911 144011 290 533 696 973 145036 377 96 501 146109 467 98 566 673 709 807 926 147797 148217 332 149211 626 719 886.

150043 64 83 175 217 381 478 945 151752 85 890 984 152013 197 764 97 329 153036 100 96 274 425 507 27 154020 224 380 541 760 941 155072 212 22 436 42 661 921 156042 105 409 38 157027 627 158184 233 376 159264 337 528 894

---

*Z teatru o teatrze*

# „Trędowata" à rebours

## Teatr Letni „Jean"

## komedia w 3-ch aktach W. Bus-Fekete'go

Jest w tym „Jean'ie" trochę Kopciuszka i trochę... Trędowatej, oczywiście — à rebours. Przystojny kamerdyner — służący u rasowego arystokraty węgierskiego, dzięki swoim wybitnym zdolnościom i wrodzonej inteligencji — robi „karierę" — zostaje posłem do parlamentu z ramienia partii socjalistycznej. A że jego chlebodawca — hr. Mariassy — jest „zawodowym" premierem ministrów z ramienia partii konserwatywnej, więc sytuacja powstaje wielce osobliwa. Jean — poseł obala w parlamencie rząd Jego Ekscelencji („politycznego brzuchomówcy i niedołęgi" jak go nazywa), a Jean — kamerdyner domu, nienagannie wiąże Jego Ekscelencji krawat i zręcznie serwuje koniak i kawę...

Bus - Fekete osnuł na tym pomyśle komedyjkę bardzo zręczną, pełną dowcipu, kulturalnego humoru, zręcznych aluzji i zabawnych sytuacji. Narysował też szereg charakterystycznych postaci, przy czym nie szczędził arystokratów.

Stary hr. Mariassy jest dżentelmenem w najlepszym tego słowa znaczeniu, człowiekiem szlachetnym, uczciwym, umiejącym swą „rasę" i arystokratyczne tradycje godnie reprezentować. Także jego — kamerdyner, który jest również dżentelmenem bez zarzutu, żywi dla swego pana głęboki szacunek i miłość — mimo swego lewicowego światopoglądu.

Natomiast zięć Ekscelencji — Jerzy hr. Kolosmecs — to wstrętny typ. Wszystko w nim jest wstrętne i umysłowość, i moralność, i kultura. Nic więc dziwnego, że Katinka — jego małżonka — nienawidzi go serdecznie. „Nienawidzi" również Jean'a i to tak bardzo, że — biedactwo — sypiać po nocach nie może.

Taka „nienawiść" kończy się oczywiście w sposób psychologicznie zrozumiały. Katinka rozwodzi się z mężem i odchodzi z Jean'em. Odnalazła w nim człowieka, którego nadaremnie szukała we własnym małżonku. Umie ten skarb ocenić wyżej, niż sferę, opinię i t. d. Katinka także więc budzi sympatię. Hrabina Cecylia Mariassy to poczciwa kobiecina, której Fekete kazał reprezentować cały balast śmieszności i głupstw związanych ze „sferą".

Fekete nader zręcznie żongluje zarówno postaciami, jak i sytuacjami. Toteż całość wypada nader miło. Przyczynia się do takiego wrażenia w znacznej mierze zarówno doskonała reżyseria dyr. Trzcińskiego, jak i gra zespołu.

Rolę tytułową kreuje **Aleksander Żabczyński**. Jest tak świetnym Jean'em, tak opanowanym, kulturalnym i sympatycznym, że należą mu się gorące pochwały. Starego arystokratę gra **Kazimierz Junosza - Stępowski** — gra go świetnie, ale trzeba stwierdzić, iż powierzanie drugorzędnych ról komediowych takiemu artyście, jest niewłaściwym zużywaniem jego talentu. To samo niemal odnosi się do p. **Stanisławy Wysockiej**, której powierzono rolę starej hrabiny Mariassy. Zastrzeżenia również budzi przeznaczenie **Stefana Hnydzińskiego** do roli Jerzego hr. Kolosmecs'a — i tutaj wybór jest krzywdzący dla artysty. Ta trójka przeznaczona jest niejako na sceny reprezentacyjne. Rolę Katinki gra p. **J. Zaklicka** i gra ją bardzo dobrze. Z przyjemnością to notujemy. W pozostałych rolach występują: pp. **S. Masłowska** i **E. Magierówna** oraz pp. **Szpiganowicz, Śmieszko i Jaworski.** Miłe dekoracje zwłaszcza w obrazie 3-cim opracował **S. Jarocki.**

**Stanisław Grzelecki**

---

**B. HOFMANN** **48)**

# NIEJAKI PAN DE KATT

## Powieść współczesna

**Autoryzowana adoptacja Eugeniusza Bałuckiego.**

— Potrzebuję kogoś, komu mogę zaufać bez zastrzeżeń.

— A po co szukać? Przecież masz ją — wskazał na list Nelly. Po chwili dodał: — Coś mi się widzi, że teraz weźmiemy kurs na Oosthoorn.

— Czy Murzyn już wyruszył?

— Nie. Piet słyszał od mechanika, że czarny wynajął łódź na tydzień i zapłacił z góry. Nazywa się Elkmar. Jeśli się nie mylę, Jozua Elkmar.

— Czy mechanik jest jeszcze przy motorówce?

— Tak. Przynajmniej był wczoraj wieczorem. Mówił Pietowi, że na dziś po południu ma przygotować łódź do podróży. Podobno mechanik Ruydersa zostaje na brzegu, więc Murzyn sam pojedzie.

— Jak się nazywa motorówka?

— „Libela" — wyszczerzył zęby stary marynarz. — Odpowiednia nazwa dla wspaniałej łodzi... Tfu, psiakrew! — splunął pogardliwie. — Parszywe trzaskające pudło! O, takie małe paskudztwo! — rozłożył ramiona na pół metra.

— W takim razie możemy się tu spodziewać Murzyna już dziś przed nocą — wtrącił zamyślony de Katt.

— Prawdopodobnie, mój chłopcze, ty rzadko się mylisz — potwierdził Visser. — Na wszelki wypadek zakotwiczyliśmy „Starą Mary" przed wejściem do zatoki. Stamtąd lepiej widać. Potem przewiozę was czółnem na pokład... Myślę jednak, że przede wszystkim trzeba zjeść kolację. Chodźmy!

Zgasili lampę i po ciemku zeszli na dół po stromych schodkach.

A więc pani van Straaten przyjechała samochodem do Oosthoorn — rozważał de Katt. — Doktór van Kosten siedzi tu w hotelu uzdrowiskowym. Murzyn wypłynął z Amsterdamu na „Libeli" i lada chwila powinien tu być... a może już jest. Ale gdzie się podział Akruba? Został w Amsterdamie? Byłoby niesłychanie ważną rzeczą wiedzieć, jak jest naprawdę. Jakbym postąpił w takim wypadku? Ja bym...

Postanowił w myśli, że to trzeba ustalić koniecznie i, oczywiście, zaraz po kolacji.

Żona gospodarza, Treintje, nakryła do stołu w pokoju: po pierwsze, w kuchni byłoby trochę za ciasno, po wtóre, zdawało się, iż ciotka Groolowa rozumiała, że dziś nie byle kogo gości.

Gdy de Katt, Maaten Visser i Groot już usiedli, ciotka Treintje zapytała:

— Knelis, a gdzież jest chłopak?

— Poszedł pod „Kotwicę" po piwo dla Maatena — odpowiedział gospodarz.

— Nie gadaj głupstw — mruknął Visser. — Nie dla mnie, ale dla wszystkich...

W tym momencie zjawił się Piet. Postawił obok starego marynarza beczułkę z piwem i oświadczył:

— Spóźniłem się trochę, bośmy chodzili na wybrzeże. On już tam jest!

— Kto?

— No, ten czarny z motorówki! — zawołał chłopak podstawiając talerz.

— Widziałeś go? — zapytał cicho de Katt.

— Tak — skinął głową Piet zabierając się pośpiesznie do jedzenia. — Na przystani dla swaantjes.

Tak miejscowa ludność nazywała małe, specjalnie dla przyjezdnych przeznaczone łódki, które przy podniesionych żaglach są podobne z daleka do białych łabędzi.

— Zaprowadzisz mnie na wybrzeże, ale tak, by nas nikt nie widział — rzekł de Katt do chłopca. — Potem zwrócił się do Vissera i do Knelisa: — Nie troszczcie się o nas i pijcie spokojnie swoje piwo. Zaopiekuję się Pietem.

— Nie bój się, przyjacielu, czarny jeszcze nie wyjdzie w morze — wtrącił stary marynarz. — Ostatecznie w razie czego pchnij po nas chłopaka.

Treintje poradziła włożyć wysokie buty i płaszcz brezentowy, tłumacząc gościowi, że na brzegu i przy takim wietrze będzie po kilkunastu minutach przemoczony do nitki.

De Katt usłuchał jej rady. Zapalił fajkę, mocno nasunął kapiszon na głowę i wychodząc, spojrzał na wysoki staroświecki zegar, stojący w kącie pokoju — było wpół do dziewiątej.

Ogarnął go nieprzenikniony mrok. Gdy skręcił za róg domu, wiatr powiał z taką siłą, że zatamował oddech. Razem z chłopcem brnął w milczeniu ku zatoce. Gdy oczy oswoiły się z ciemnością, dostrzegł kilka kutrów rybackich, uwiązanych do pali i czółno Vissera. Na zatoce, nieco osłoniętej łańcuchem wydm piaszczystych, było względnie spokojnie, natomiast na pełnym morzu — zwłaszcza w okolicy północnej wyspy — szalał sztorm.

Piet przysunął się do de Katta i rzekł:

— Chodziłem wczoraj do Amstelkroog z listem, który pan kazał zanieść.

— Dobrze. No, i jak ci poszło?

— Oddałem list i tyle, prosze pana. Ale dziś rano przychodził do nas ten pan, który tam mieszka. Byłem z kapitanem na pokładzie „Starej Mary". Spotkaliśmy go później na brzegu morza, jakeśmy wracali do domu. Pytał kapitana, kto mu dał ten list.

„Kapitanem" nazywał starego Vissera.

— Aha... — mruknął de Katt i pomyślał, że to był niewątpliwie młody oficer marynarki.

Rozmawiał z nim po doręczeniu listu, wyczuł doskonale niechęć i nieufność ze strony Ordy; zdawało się, wiedział, o co go Polak podejrzewa, ponieważ uśmiechnął się szczerze ubawiony.

*(D. c. n.).*

# Lwów wita wojska
## wracające z manewrów

Lwów, we wrześniu 1938
Cały Lwów witał gorąco oddziały wojska powracające z jesiennych manewrów. Imieniem Lwowa powitał wojsko prezydent miasta dr. Ostrowski, który w przemówieniu powitalnym zaznaczył, że: „mimo różnic, które dzielą Polaka od Polaka, w tym jednym wszyscy jesteśmy zgodni, że jednakowo kochamy Armię".

Płk. Bittner odpowiadając prezydentowi miasta, między innymi powiedział: „jako żołnierz, nie umiem wiele mówić, nie mniej pragnę wyrazić uczucia, którymi przejęci są żołnierze, a sprecyzuję to uczucie specjalną miłością do Lwowa. Podkreślić muszę wartość Lwowa pod względem historycznym i w czasie niewoli. Te wartości tkwią nadal w obywatelach Lwowa i żołnierz będzie dalej te wartości kultywować, stojąc na straży Rzeczpospolitej".

Młodzież szkolna w liczbie kilkudziesięciu tysięcy utworzyła szpaler wzdłuż lic, którymi powracały oddziały wojska, zarzucając je powodzią kwiatów i co chwila wznosząc okrzyki na cześć armii. Widok tej olbrzymiej masy młodzieży, która z entuzjazmem i spontanicznymi okrzykami witała powracające dziarsko oddziały napawał społeczeństwo polskie dumą i przeświadczeniem, że młodzież polska Lwowa potrafi nie tylko witać armię — jak rzadko które miasto, — ale w razie potrzeby chwycić za broń, by godnie kultywować tradycje bohaterskich „Orląt". T. K.



# Sowiecki samolot
## w nurtach Niemna

W rejonie Mikołajewszczyzny po stronie sowieckiej, niedaleko granicy polskiej, spadł do Niemna turystyczny samolot sowiecki. Katastrofa nastąpiła wskutek mgły i straty orientacji. Pilot wyszedł bez szwanku. Samolot, który w niedługim czasie żołnierze sowieccy wydobyli z rzeki, ma złamane podwozie i uszkodzone skrzydła. (S).

# 100 tys. osób na Targach Wschodnich

LWÓW, 14. 9. W ciągu jednego dnia przez teren Targów Wschodnich przesunęło się ponad 100 tys. zwiedzających. Cyfra to rekordowa, świadcząca o olbrzymiej popularności Targów Wschodnich. Ze wszystkich stron Polski przybył cały szereg popularnych pociągów. Szczególną frekwencją cieszył się „Pawilon Filmowy" oraz automobilowy, w którym 25 czołowych firm wystawiło swoje auta. T. K.

# 25-lecie ingresu
## J. Em. Ks. Kardynała Kakowskiego

Dnia 14 bm., jako w dwudziestą piątą rocznicę ingresu JEm. Ks. Kardynała Aleksandra Kakowskiego, w archikatedrze św. Jana odbyło się uroczyste pontyfikalne nabożeństwo, celebrowane przez Najdostojniejszego Jubilata w obecności JE. Ks. Nuncjusza Apostolskiego Arcybiskupa Filipa Cortesiego, IIEE Ks. Arcybiskupa St. Galla, Księży Biskupów Szlagowskiego, Gawliny, Kaczmarka i Niemiry oraz Kapituł Warszawskiej i Łowickiej i licznego Duchowieństwa. Rząd reprezentował wiceminister W. R. i O. P. prof. Aleksandrowicz. W nawie głównej ustawiły się liczne poczty sztandarowe stowarzyszeń Akcji Katolickiej, organizacyj społecznych i kulturalnych oraz młodzieży.

Po Mszy św. Jego Eminencja udzielił obecnym błogosławieństwa apostolskiego, poczym odśpiewano Te Deum laudamus.

# W Sezonie konserw i marynat...
## Ocet spirytusowy czy ocet z esencji?

Każda z dobrych gospodyń przygotowuje obecnie zapasy konserw i marynat na cały rok.

I tylko jedna kwestia wywołuje niepotrzebne wahania — jakiego octu użyć do marynat, spirytusowy czy z esencji octowej.

Który lepiej konserwuje marynaty i nie szkodzi zdrowiu?

Lekarze i higieniści twierdzą, że obydwa rodzaje octów są dla zdrowego organizmu nieszkodliwe.

Octu powinni unikać jedynie chorzy na nadkwaśność żołądka i przy schorzeniach wątroby.

Farmakopea Polska w II-im wydaniu (str. 62) dopuszcza do użycia zarówno ocet spirytusowy jak i rozcieńczony z esencji octowej, a więc równouprawnia pod względem zdrowotnym obydwa rodzaje octu.

Ocet spirytusowy, jak wiadomo, zawiera w sobie bakterie fermentacyjne, a po stosunkowo krótkim czasie mętnieje.

Ocet z esencji żadnych bakteryj nie zawiera i nie przyjmuje, a po dłuższym stanie nie psuje się nie mętnieje i pod tym względem ma on przewagę nad octem spirytusowym, zwłaszcza gdy chodzi o zabezpieczenie marynat na szereg miesięcy.

# Nafta i śledzie
## w żydowskich „cukierniach"

W Wilejce, szczególnie zaś przy jej magistrali, ul. Piłsudskiego, znajduje się ogromna ilość cukierni, herbaciarni i innych tego rodzaju przedsiębiorstw. Oczywiście, wszystkie żydowskie. Aż dziw bierze przygodnego turystę, że w tak niedużym miasteczku istnieć może i dobrze prosperować nieproporcjonalnie wielka ilość cukierni.

Sprawa rychło się jednak wyjaśnia. Wystarczy wejść do takiej „cukierni" i przysiąść chwilkę nad porcją lodów. Ruch nadzwyczajny. Klienci bynajmniej jednak nie proszą o czekoladę, czy inne słodkie rzeczy. Na żądanie chytra żydówka wyciąga z pod lady to zeszyt, to śledzia, to mąkę lub papierosy czy latarkę elektryczną. Można dostać nawet naftę, trzeba tylko chwilkę poczekać, bo nie wszystko zmieści się pod ladą w skromnym cukiernianym lokaliku.

Zachłanność żydowska nie ma granic. Zwykłe sklepy spożywcze przemianowują na cukiernie, aby tylko móc dłużej handlować. W dnie powszednie sprzedają więc naftę w cukierni do 10 wieczór, targują także bez przeszkód w niedzielę i święta, kiedy ruch jest największy. (s).

# Zmierzch
# Kariery p. Snopczyńskiego
## Rzemiosło ma go już dosyć

W związku z wyborami do Rady Miejskiej powstał Komitet Wyborczy — poza Związkiem Rzem. Chrz., t. j. poza wpływami b. posła Snopczyńskiego i jego koterii.

Przeciwdziałając rozpoczętej akcji uniezależnienia się od mianorządcy rzemiosła, zostało zwołane w dniu wczorajszym zebranie przedstawicieli cechów i instytucji urzędującej na terenie Zw. Rzem. Chrz. Przebieg zebrania był tragiczny dla b. posła i jego adherentów, skondensowanych w „kole społecznym".

Od momentu kiedy p. J. Marek, w obliczu nowych możliwości uzyskania mandatu na terenie rzemiosła, rozpoczął swą filipikę — zerwała się burza przeciwko koncepcjom wygłaszanym przez „kupca-rzemieślnika" (jak wygodniej). Podniecenie wzrosło do ostatecznych granic, gdy członek „koła społecznego" p. Piechnik, rzekomy reprezentant malarstwa, zamierzał czynnie znieważyć jednego z członków zebrania. Niestety, prezydujący były (na szczęście) poseł Snopczyński, uniemożliwił usunięcie z sali pioniera dobrych obyczajów na Miodowej i dopuścił do przeproszenia przez Piechnika zebranych za niewłaściwe zachowanie się.

Ogłoszenie rozwiązania Sejmu, jak widać, odbiło się echem szczególnie mocnym na terenie rzemieślniczym, czego dowodem były tłumy ludzi, przysłuchujących się na ulicy gwarowi z sali obrad gdzie p. Bernatowicz-Lewkowicz rezydował za stołem prezydialnym i spoglądał z ironicznym uśmiechem na salę. Wobec niekorzystnej dla siebie koniunktury p. Snopczyński przezornie zebranie rozwiązał. W związku z rozpoczętą akcją ostatecznej likwidacji Snopczyńskiego, Redakcja nasza wkrótce poda bliższe szczegóły.

# RADIO

### PIĄTEK, DN. 16 WRZEŚNIA

6.15 Pieśń „Kiedy ranne wstają zorze". 6.20 Muzyka (płyty). 6.45 Gimnastyka. 7.00 Dziennik poranny. 7.15 Koncert poranny (z Poznania). 11.00 Audycja dla szkół: „Ten, który odważył się być mądrym" — słuchowisko. 11.30 Fragmenty z oper Bizeta (płyty). 11.57 Sygnał czasu i hejnał z Krakowa. 12.03 Audycja południowa. 15.15 Audycja dla dzieci. 15.30 Rozmowa z chorymi ks. kapelana Michała Rękasa (ze Lwowa). 15.45 Wiadomości gospodarcze. 16.00 Koncert orkiestry mandolinistów „Kaskada". 16.45 Pogadanka—wygł. Wł. Szafer. 17.00 Muzyka taneczna (płyty). 18.00 Chemia a zagadka życia — pogadanka. 18.10 „Czarny ekspres" — audycja muzyczno-słowna—w oprac. i układzie Władysława Krzemińskiego (z Krakowa). Wykonawcy: Czesław Sager - Czaja — bas, Ryszard Frank — akomp. 18.45 Nowości literackie omówi Stanisław Adamczewski (z Łodzi). 19.00 Koncert kameralny — z Łodzi. 19.25 Pogadanka aktualna. 19.35 „Wspomnienia z wakacji" — koncert rozrywkowy (z Katowic). 20.45 Dziennik wieczorny. 20.55 Pogadanka aktualna. 21.00 Audycja dla wsi: Skrzynka rolnicza — inż. Wacław Tarkowski. 21.10 Muzyka lekka w wykonaniu Orkiestry Rozgłośni Lwowskiej pod dyr. Tadeusza Seredyńskiego. 21.50 Wiadomości sportowe. 22.00 Koncert symfoniczny w wykonaniu Orkiestry P. R. pod dyr. Grzegorza Fitelberga. 22.55 Przegląd prasy. 23.00. Ostatnie wiadomości dziennika wieczornego. Komunikat meteorologiczny. Pogadanka aktualna w języku angielskim.

**NAJCIEKAWSZE AUDYCJE:**
16.45 „W kraju dzikiego konika" — pogadanka.
18.10 „Czarny ekspres" — audycja słowno - muzyczna.
19.00 Koncert kameralny.
19.35 „Wspomnienia z wakacji" — koncert rozrywkowy.
22.00 Koncert symfoniczny.

**WARSZAWA II**

13.00 Koncert rozrywkowy (płyty). 14.00 Parę informacyj. 14.05 Program na jutro. 14.10 Koncert solistów. Wykonawcy: Maria Święcicka — fortepian, Michał Olchowy — śpiew, prof. Jadwiga Szamotulska. 15.00 Wiadomości sportowe. 15.05 Trio Polskiego Radia. 17.00 Pogadanka aktualna. 17.10 Muzyka kameralna Cezara Francka (płyty). 18.15 Muzyka lekka i taneczna (płyty). 22.00 „Publiczka w Zoo" — felieton, wygł. Stanisław Sumiński. 22.15 Muzyka lekka i taneczna (płyty).

**AUDYCJE KRÓTKOFALOWE:**

0.20 Pieśni i duety religijne. Wykonawcy: Helena Azarewicz — śpiew, Ryżard Marrot — śpiew, Stanisław Gawdziński — akomp. 0.50 „Tadeusz Kościuszko" — pogadanka wygł. prof. Henryk Mościcki. 1.00 „Na swojską nutę". 1.20 „Kobieta w wolnych zawodach w Polsce" — pogadanka w języku francuskim w opracowaniu Haliny Gołębiowskiej. 1.30 Polskie pieśni w wykonaniu nauczycielskiego chóru męskiego (z Katowic). 2.00 Koncert chopinowski w wykonaniu Józefa Turczyńskiego. 2.35 Polska muzyka ludowa. 2.50 Program na jutro.

### SOBOTA, DN. 17 WRZEŚNIA

6.15 Pieśń „Kiedy ranne wstają zorze". 6.20 Muzyka (płyty). 6.45 Gimnastyka. 7.00 Dziennik poranny. 7.15 Muzyka poranna (z Wilna). 8.00 Audycja dla szkół. 11.00 Audycja dla szkół: „Śpiewajmy piosenki" — audycję prowadzi Tadeusz Mayzner. 11.25 Ryszard Strauss (płyty). 11.57 Sygnał czasu i hejnał z Krakowa. 12.03 Audycja południowa z Mościc (przez Kraków). 15.15 Teatr Wyobraźni: „Za siedmioma górami" — Ewy Zarembiny w wykonaniu dzieci ociemniałych z Lasek. 15.45 Wiadomości gospodarcze. 16.00 Koncert rozrywkowy (z Katowic). 16.45 Groteski dawnego prawa — pogadanka. 17.00 Muzyka taneczna (płyty). 18.10 „Słynni pianiści w roli kompozytorów". 18.45 Kwadrans poetycki. 19.00 Osobliwe nagrania płytowe. 19.20 Pogadanka aktualna. 19.30 Z pieśnią i tańcem przez „Ziemię Krakowską" (z Krakowa). 20.00 Audycja dla Polaków za granicą (ze Lwowa). 20.45 Dziennik wieczorny. 20.55 Pogadanka aktualna. 21.00 Audycja dla wsi. 21.10 Z filmów i operetek. 21.50 Wiadomości sportowe. 22.00 Godzina niespodzianek (z Krakowa). 23.00 Ostatnie wiadomości dziennika wieczornego i komunikat meteorologiczny.

**NAJCIEKAWSZE AUDYCJE:**
15.15 Teatr Wyobraźni dla dzieci w wyk. dzieci ociemniałych z Lasek.
18.45 Nowe wiersze Leopolda Staffa.
20.00 Audycja dla Polaków za granicą.
21.10 Z filmów i operetek.
22.00 Godzina niespodzianek.

**WARSZAWA II**

13.00 Bajki — koncert rozrywkowy (płyty). 14.10 Koncerty instrumentalne Vivaldi'ego. 15.00 Wiadomości sportowe. 15.05 Zespół Stefana Rachonia. 17.00 Pogawędka gospodarska. 17.15 (XVI audycja) Orkiestra Opery Berlińskiej (płyty). 18.15 Muzyka lekka i taneczna (płyty). 22.00 Muzyka baletowa z oper — koncert popularny (płyty). 23.00 Muzyka lekka i taneczna (płyty).

**AUDYCJE KRÓTKOFALOWE:**

0.20 „Na polską nutę" — koncert w wykonaniu Michała Zabejdy - Sumickiego — śpiew i St. Nawrocki — akomp. 0.50 Nowy okręt polski — „Sobieski" — pogadanka. 1.00 „Z pieśnią i tańcem przez Ziemię Krakowską". 1.30 „Polskie rzeki" — audycja słowno - muzyczna. 2.00 „Wędrówka muzyczna po Polsce" — koncert rozrywkowy. 2.45 „Laska Jakubowa" — fragment z książki Zofii Kossak.

—xOx—

# Znów rozpoczął się
# Strajk okupacyjny
## na kopalni „Walenty-Wawel"

**Na kopalni „Walenty - Wawel" w Rudzie Śl. wybuchł ponowny strajk okupacyjny całej załogi. Do strajku przystąpiły wszystkie 3 zmiany górników. Powodem strajku jest niezałatwienie przez dyrekcję, wysuniętych w swoim czasie postulatów.**

**W związku ze strajkiem ściągnięto na podszybie wszystkie lokomotywy kopalniane, obsługujące kolejkę podziemną. Doszło przy tym do nieszczęśliwego wypadku, któremu uległ kierownik jednej lokomotywy, Wilhelm Niemiec. Lokomotywa ta stała na podszybiu „Jan Karol" i w chwili, kiedy Niemiec wsiadając do niej miał jedną nogę na zderzaku, a drugą w powietrzu, dojechała druga lokomotywa i zwarła się zderzakami z lokomotywą Niemca. Noga nieszczęśliwego kierowcy lokomotywy dostała się pomiędzy zderzak i Niemiec doznał złamania lewego podudzia. Umieszczono go w szpitalu Spółki Brackiej w Goduli.**

# Pogrzeb
## ś. p. Heleny
# Wasilewskiej

We środę, dnia 14 b. m., w kościele Zbawiciela odprawione zostało nabożeństwo żałobne za duszę ś. p. Heleny Wasilewskiej, żony znakomitego pisarza i publicysty, oraz powszechnie cenionego i szanowanego działacza narodowego p. Zygmunta Wasilewskiego, redaktora naczelnego „Myśli Narodowej", na które przybyło oprócz rodziny zmarłej, liczne grono przyjaciół i znajomych. Był również poczet sztandarowy Str. Narodowego.

Po nabożeństwie zwłoki zostały przewiezione na cmentarz powązkowski. Egzekwie nad trumną odprawił ks. prał. Marceli Nowakowski, który wygłosił również przemówienie, podnosząc wielkie zalety Zmarłej.

# „Dar Pomorza"
## wyrusza w nową podróż

Statek szkolny „Dar Pomorza" opuszcza port gdyński w dniu 15 bm., udając się w swoją doroczną podróż ćwiczebną po Atlantyku. Statek, na którym uda się w drogę 70-ciu uczniów szkoły morskiej i jungów, odwiedzi kolejno porty: Casablanca, Las Palmas, St. Vincint, Barbados Mayaguez (Portorico), Cartagena (Kolumbia), Kingston (Jamajka), Santiago de Kuba, po czym powróci do Gdyni. Przyjazd do portu macierzystego przewidziano na 5 kwietnia przyszłego roku.

# Buchalterzy
## rejestrują swoje kwalifikacje

W związku z projektowaną ustawą o buchalterach dyplomowanych i koniecznością możliwie jednolitego przygotowania kadr buchlaterów, Polski Związek Buchalterów - Rzeczoznawców (Warszawa, Nowogrodzka 20) przystępuje do rejestracji kwalifikacyj fachowych wszystkich buchalterów, Polaków - chrześcijan, zrzeszonych i niezrzeszonych.

# Sąd zatwierdził konfiskatę listu
## Metropolity Szeptyckiego

LWÓW, 14. 9. W Sądzie Okręgowym odbyła się sprawa, mająca za przedmiot konfiskatę listu pasterskiego J. E. Ks. Metropolity Szeptyckiego. Skargę przeciw skonfiskowaniu tego listu w prasie wniosła Gr. Kat. Kuria Metropolitalna.

Sąd oddalił wnioski obrony i konfiskatę listu pasterskiego zatwierdził.

# Dziesięć tysięcy osób zgromadził
## jubileusz polskiej organizacji
### na Śląsku Cieszyńskim

**Na Śląsku Cieszyńskim była obchodzona rzadka uroczystość 70-lecia istnienia Polskiego Tow. Rolniczego, które położyło duże zasługi dla podniesienia materialnego i kulturalngeo ludu polskiego za Olzą. Nic też dziwnego, że na uroczysty obchód 70-lecia przybyły tłumy ludności polskiej do czeskiego Cieszyna, z całych Moraw i Śląska Cieszyńskiego. Obchód zgromadził około 10.000 osób.**

# ABC sportowe

# Warszawa pokonała Kopenhagę 10:6
## Pierwsze zwycięstwo w Danii

**W środę wieczorem w Kopenhadze wobec 3.000 widzów rozegrany został międzymiastowy mecz bokserski Warszawa — Kopenhaga. Zwyciężyła reprezentacja Warszawy w stosunku 10:6. Zawodnicy polscy, jak na początek sezonu walczyli bardzo dobrze. Wyróżnić należy specjalnie Czortka, Kolczyńskiego i Kowalskiego.**

**W wadze muszej — Rotholc pokonał zdecydowanie na punkty Fredricksena.**

**W koguciej — Sobkowiak przegrał z Rasmussenem. Wynik ten krzywdzi Polaka, który mimo otrzymanych dwóch ostrzeżeń miał wygraną walkę.**

**W piórkowej — Czortek wygrał wysoko na punkty z Jespersesen.**

**W lekkiej — Kowalski odniósł zwycięstwo nad Mathisenem. Pierwsza runda należała do Duńczyka, dwie ostatnie wygrał Polak.**

**W półśredniej — Kolczyński pokonał Jacobsena, mając zdecydowaną przewagę.**

**W średniej — Ożarek przegrał z Christensenem na punkty. Zwycięstwo Christensena najzupełniej zasłużone.**

**W półciężkiej — Doroba odniósł nieznaczne zwycięstwo na punkty nad Leimanem.**

**W wadze ciężkiej — Sowiński uległ Gramstrupowi na punkty. Polak otrzymał w drugiej i trzeciej rundzie dwa ostrzeżenia za trzymanie przeciwnika. Dzięki temu Duńczyk wygrał walkę.**

**Następny mecz również z reprezentacją Kopenhagi odbędzie się w piątek wieczorem.**

# Swięto sportowe policji

Staraniem Policyjnego Klubu Sportowego odbędą się w Warszawie w dniach 15, 16 i 17 września Doroczne Zawody Sportowe P. P. m. st. Warszawy.

Podajemy program zawodów:

Czwartek, 15 września: godz. 9 — Zawody strzeleckie — na Strzelnicy Szczęśliwickiej; godz. 9 — Koszykówka i siatkówka (półfinały) — na stadionie W. P.; godz. 16 — (finały).

Piątek, 16 września: godz. 9 — Powitanie i defilada zawodników — na stadionie W. P.; godz. 9 — Zawody strzeleckie — na Strzelnicy Szczęśliwickiej; godz. 9.45 — Zawody lekkoatletyczne — na stadionie W. P.; godz. 14 — Bieg kolarski szosowy — start i meta obok przystani P. K. S. ul. Miedzeszyńska; godz. 14 — Zawody pływackie — na pływalni Ż. A. S. S.

Sobota, 17 września: godz. 10 — Zawody lekko-atletyczne (finały) — na stadionie W. P.; godz. 14.30 — Zawody marszowe — start, meta przy przystani PKS, ul. Miedzeszyńska; godz. 19 — Rozdanie nagród — na przystani P. K. S.; godz. 20.30 — Zabawa taneczna — na przystani PKS.

Wstęp na zawody bezpłatnie. Na zabawę dla członków bezpłatnie — dla gości 1 zł.

# Jędrzejowska
## w ćwierćfinale mistrzostw Ameryki

**W środę wznowione zostały w Forest Hills, po przerwie spowodowanej deszczem, mistrzostwa tenisowe Ameryki. Jadwiga Jędrzejowska walczyła z Wortman, bijąc ją 6:4, 6:2. Po tym zwycięstwie Polka zakwalifikowała się do ćwierćfinałów.**

# Notowania giełd warszawskich

## GIEŁDA PIENIĘŻNA

**Dewizy:** Holandia 287.10, Berlin 212.54; Bruksela 89.95, Gdańsk 100, Helsinki 11.31, Kopenhaga 114.30, Londyn 25.62, Mediolan (sprzedaż 27.97; Nowy Jork 5.31,75, Nowy Jork (kabel) 5.31 i 7/8, Oslo 128.65, Paryż 14.38, Praga 18.33, Sztokholm 132.10, Zurych 120,30.

**Papiery procentowe:** 8 proc. poż. prem. inwest. I-ej em. 82.75, II em. 83.75; 3 proc. poż. prem. inwestyc. seriowa I em. 92.50, II em. 93.50; 4 proc. państw. poż. premiowa dolarowa 41.25 — 41.00; 4 proc. poż. konsolidacyjna 66.25 — 65.75 — 66.00; 4,5 proc. poż. wewn. państw. 65.50 (drobne) 65.25; 5 proc. konwersyjna (drobne) 67.00 (większe) 68.00.

**Listy zastawne:** 8 proc. i oblig. Komun. Banku gosp. kraj. po 94.00 (w proc.); 7 proc. i oblig. Komun. Banku gosp. kraj. po 83.25; 8 proc. Banku rolnego 94.00; 7 proc. Banku rolnego 83.25; 5,5 proc. i oblig. Komun. Banku gosp. kraj. po 81.00; 8 proc. ziemskie dolar. gwar. kupon 55.18, 4,5 proc. ziemskie seria V 64.25; 5 proc. Warszawy (1933 r.) 73.25; 8 proc. poż. Szkolna 79.50.

**Akcje:** B. Polski 124.00; Warsz. Tow. Fabr. Cukru 37.75; Węgiel 35.00 Modrzejów 17.75; Starachowice 41.50 Lilpop 82.75; Żyrardów 59.00.

Tendencja dla dewiz europejskich mocniejsza, dla ameryk. utrzymana, dla pożyczek państwowych, listów zastawnych i akcyj bez poważniejszych zmian. W obrotach prywatnych 3 proc. renta ziemska (5000 zł.) 50.75 — 50.50; (1000 zł.) 51.25 — 50.50.

## GIEŁDA ZBOŻOWA

Pszenica jednolita, nowa 21.25 — 21.75, żyto nowe 14.25 — 14.85; jęczmień nowy 15.50 — 16.00 owies I st. 15.25 — 15.75, rzepak ozimy 44.50 —45.50, wyka ozima 75.00—80.00; mąka pszenna gat. I 39.50—42.00, gat. II 30.00—32.00; żyt. gat. I 26.25—27.00, gat. II 15.00 — 16.00. żytnia razowa 19.00 — 20.00; otręby pszenne grube 11.50 — 12.00; średnie 10.75 — 11.25, miałkie 10.75—11.25, żytnie 9.00—9.50 makuchy lniane 19.50 — 20.00; makuchy rzepak 12.75 — 13.25; śrut sojowy 23.25 — 23.75; siano prasowane 7.25 — 7.75; słoma prasowana 5.25 — 5.75.

# Wiadomości gospodarcze

### ZWYCIĘSKA WALKA Z SUSŁAMI

Od szeregu tygodni teren woj. lubelskiego nawiedzony był plagą susłów i chomików. Przystąpiono więc do walki z tymi szkodnikami, przy czym w pow. hrubieszowskim udało się te szkodniki całkowicie wytępić.

### SIEWNIKI DLA ROLNIKÓW

Dla rolników woj. warszawskiego przydzieliło Min. Rolnictwa 280 siewników na dogodnych warunkach kredytowych i po cenach ulgowych.

### ZBIORY W LUBELSKIM

Zbiory na terenie woj. lubelskiego przedstawiały się w ostatnich dwuch latach następująco: pszenica w 1936 r. 2.670.112 quintali, w 1937 r. 2.346.809 q. Kartofle — w 1936 r. 36.439.155 q., w 1937 r. — 39.583.011 q. Żyto w 1936 r. — 5.774.214 q., w 1937 r. 4.753.090 q. Owies w 1936 r. — 3.015.533 q., w 1937 r. — 1.946.304 q. Jęczmień w 1936 r. — 1.528.005 q. w 1937 r. — 1.101.834 q. Buraki cukrowe w 1936 r. — 2.150.508 q., w 1937 r. — 2.921.197 q.

### WYNIKI ZAGOSPODAROWYWANIA ŁĄK

Doskonałymi wynikami zagospodarowywania łąk może się pochwalić Wołyń. Kiedy bowiem jeszcze w roku ub. zagospodarowano łąk zaledwie 962 hektary, to już w roku bież. zagospodarowano prawie 2.330 hektarów. Spodziewane jest przy tym osiągnięcie w tym roku cyfry 3 tys. hektarów zagospodarowanych łąk.

### DOBRY EKSPORT GILZ

Doskonale rozwija się dotychczas polski eksport bibułek papierosowych (gilz). Polska wywozi gilzy nie tylko do wielu krajów europejskich, ale nawet i do państw poza oceanicznych, jak Indie, Australia, Chiny i obie Ameryki. W Meksyku nawet np. przywóz z Polski pokrywa 60 proc. zapotrzebowania na ten towar.

### ZJAZD DROBNEGO ROLNICTWA

Prezydium Centr. Tow. Org. i Kółek Roln. ustaliło już termin dorocznego wielkiego zjazdu gospodarczego drobnego rolnictwa na dzień 16 października w Warszawie.

### ZAINTERESOWANIE TARGAMI JĘCZMIENNYMI

Zainteresowanie rozpoczynającymi się w dniu 21 b. m. w Poznaniu VII-ymi ogólnopolskimi targami na jęczmień browarny i słód piwowarski jest bardzo duże. Główna przyczyna leży w tym, że obecnie nie jest wyjaśniona sytuacja cen jęczmienia. W targach biorą udział wystawcy z całej Polski. Ceny jęczmienia na targach osiągają 3 — 4 zł. więcej na 100 kg., ze względu na zwiększony zjazd kupców i przedstawicieli browarów. Producenci, którzy wykażą się najlepszą jakością jęczmienia browarnianego zostaną wynagrodzeni nagrodami pieniężnymi, w naturze (nawozy sztuczne) oraz dyplomami Izb Rolniczych.

### ZMNIEJSZANIE SIĘ ZYSKÓW BANKÓW NOWOJORSKICH

Wielkie banki amerykańskie dotkliwie odczuwają stały spadek swych zysków. Jest to wynikiem obecnej sytuacji gospodarczej. Zmniejszyły się bowiem zapotrzebowania na pożyczki, a banki musiały reinwestować kapitały w papierach wartościowych państwa.

### *Spotkanie Chamberlaina z Hitlerem*

# Powstanie Niemców Sudeckich

## oficjalnie stwierdzają władze czeskie

PRAGA, 14. 9. W m. Haberspirk (okręg Falkenau) doszło dziś rano do poważnych zajść między tłumem, liczącym 2000 Niemców sudeckich i żandarmerią czeską.

Początek rozruchom dało starcie między komunistami i Niemcami. W czasie zajść **żandarmeria dała salwę do tłumu Niemców**, którzy rzucili się na budynek żandarmerii, zabierając zeń dwa karabiny maszynowe, granaty ręczne i 40 skrzyń z amunicją. Na miejsce wypadków przybyły z Falkenau samochodami oddziały żandarmerii. **Między żandarmami i ludnością niemiecką wywiązała się walka.** Wkrótce potem na miejsce starcia wyruszyły wojskowe samochody pancerne.

15 żandarmów czeskich zostało zabitych. Straty Niemców sudeckich nie są znane.

### Jawne powstanie

PRAGA, 14. 9. Dziś wieczorem radiostacja czechosławacka ogłosiła przegląd sytuacji wewnętrznej w państwie, w którym zostało stwierdzone, że ostatnie incydenty **na obszarach sudeckich przybrały charakter otwartego powstania.** Komunikat stwierdza, że między policją, żandarmerią i wojskiem **w wielu miejscowościach doszło do krwawych starć z powstańcami, uzbrojonymi w karabiny, granaty ręczne i karabiny maszynowe.** Komunikat twierdzi, że **ogniska powstania, z wyjątkiem jednego, zostały opanowane.** Liczba ofiar zajść wynosi 23 zabitych i 75 rannych. W końcu komunikat stwierdza, że **duch powstania nie został jeszcze stłumiony**, a rząd z uwagą śledzi rozwój wypadków i przedsiębierze kroki, mające zapobiec rozszerzaniu się powstania.

W tym celu stan wyjątkowy został rozciągnięty na okręgi Graslitz i Joachimsthal.

Obecnie więc stan wyjątkowy obowiązuje w okręgach Eger, Graslitz, Neudeck, Joachimsthal, Falkenau, Elbogen, Karlsbad, Kaaden, Pressnitz, Krumau, Tachau i Bischofteinitz.

### Aresztowanie posłów niemieckich

KARLSBAD, 14. 9. Według doniesień ze źródeł czeskich, **zaaresztowano** kilku sudeckich posłów **oraz** znaczną ilość urzędników **partii. Wśród** zaaresztowanych **znajduje** się również poseł **Küntzel, który** został zatrzymany **przez policję** czeską w chwili gdy **starał się** uspakajająco wpływać **na** ludność w Görkau (w zachodnio **czeskim** zagłębiu węgiowym).

**Aresztowań** dokonują oddziały **żandarmerii** oraz uzbrojone **bojówki** komunistyczne.

**Duża liczba Niemców została przy pomocy policji pobrana do wojska, umundurowana i odesłana na terytorium czeskie.**

### Powołanie rezerwistów

BERLIN, 14. 9. Donoszą z Eger: **Na** terenie Sudetów wojskowe władze czeskie wezwały do szeregów z obowiązkiem natychmiastowego stawiennictwa mężczyzn - rezerwistów. Prawdopodobnie chodzi tu o wezwania rezerwistów na ćwiczenia, przeprowadzane również w innych okręgach Czechosłowacji. Jak słychać, wezwania takie otrzymało wiele tysięcy Niemców sudeckich, którzy jednak nie stawiają się do oddziałów armii czeskiej.

### Spotkanie Chamberlaina z Hitlerem

BERLIN, 14. 9. Premier brytyjski Neville Chamberlain przesłał dziś kanclerzowi Hitlerowi depeszę z propozycją odbycia wspólnej konferencji, w celu wynalezienia pokojowego rozwiązania sprawy sudeckiej.

Po pozytywnej odpowiedzi kanclerza Hitlera ustalono, że premier Chamberlain wystartuje we czwartek, dnia 15 bm. o godz. 8.30 rano z lotniska Hesson do Monachium, skąd odlecieć ma dalej do Berchtesgaden.

Premierowi towarzyszyć będą jego najbliższy doradca osobisty sir Horace Wilson oraz szef wydziału Europy środkowej Foreign Office — Strang.

### Niespodzianka dla Paryża

PARYŻ, 14. 9. Wiadomość o zamierzonym wyjeździe premiera Chamberlaina do Berchtesgaden przyjęta została w Paryżu jako niespodzianka, tymbardziej, że jeszcze w ciągu dzisiejszego przedpołudnia zaprzeczano w Paryżu kategorycznie informacji, jakoby Daladier w nocy z wtorku na środę odbyć miał rozmowę telefoniczną z Chamberlainem.

Jak wynika jednak obecnie z oświadczenia premiera Daladier, odbył on istotnie we wtorek późnym wieczorem telefoniczną rozmowę z Chamberlainem, przy czym rozważano ewentualność zastosowania jakiś wyjątkowych metod działania, któreby pozwoliły na bezpośrednią wymianę poglądów z Niemcami na rzecz pokojowego rozwiązania sprawy sudeckiej.

### Zadowolenie w Berlinie

BERLIN, 14. 9. Wiadomość o przyjeździe premiera Chamberlaina, wywołała w kołach politycznych Berlina duże wrażenie. **Koła urzędowe nie kryją swego zadowolenia z zapowiedzianego** spotkania obu mężów stanu, które oceniane jest w Berlinie, jako dowód, że W. Brytania usiłuje znaleźć kompromis w obecnej sytuacji. Całe życie polityczne przeniosło się teraz z Berlina do Berchtesgaden, gdzie przebywa kanclerz w otoczeniu swoich miarodajnych doradców.

### Oświadczenie Ribbentroppa

PRAGA, 14. 9. Min. Spraw Zagr. Rzeszy Ribbentrop przyjął w środę znanego dziennikarza Vard Brice i oświadczył, w związku z wizytą premiera Chamberlaina, co następuje: Jako minister Spr. Zagr. mogę pana zapewnić, że decyzja Chamberlaina zobaczenia się z kanclerzem napełnia mnie szczerym zadowoleniem. Jestem przekonany, że osobista rozmowa pomiędzy szefem rządu angielskiego i niemieckiego może znacznie przyczynić się do rozwiązania problemu sudeckiego, jak i wpłynąć na ukształtowanie się stosunków między naszymi państwami. Było od dawna moim pragnieniem, aby Hitler spotkał się z Chamberlainem i cieszę się, że pragnienie to zostaje zrealizowane przez Chamberlaina, którego realne ustosunkowanie się do zagadnień polityki zagranicznej nauczyłem się cenić, jako ambasador niemiecki w Londynie i o którego dobrej woli jestem przekonany.

### Konferencja Henleina z Runcimanem

PRAGA, 14. 9. Zarząd niemieckiej partii sudeckiej w Eger ogłosił następujący komunikat o przebiegu dzisiejszej rozmowy Konrada Henleina z członkami misji Runcimana.

Rozmowa ta odbyła się o godz. 11.45 w Asch. Przy rozmowie prócz Henleina i członków misji — Gwatkina, Peto i Hendersona — obecni byli posłowie Karl Hermann Frank i Kuenzel. Henlein wskazał na stale wzrastającą liczbę ofiar śmiertelnych i na brutalne zarządzenia przeciwko Niemcom sudeckim oraz na rozwój sytuacji w ostatnich godzinach. Zakomunikował on również członkom misji lorda Runcimana, że zwolnił delegację do rokowań z rządem z jej zadań, ponieważ wydarzenia na terenie Sudetów, spowodowane wyłącznie przez postępowanie rządu, zniszczyły podstawę rokowań.

Henlein oświadczył dalej, że istotne i natychmiastowe urzeczywistnienie żądań partii wciąż jeszcze stworzyłoby możność podjęcia rozmów z rządem, przy czym jednak 8 punktów karlsbadzkich w żadnym razie nie mogłoby już służyć za podstawę tych rokowań **Musi być bowiem wzięte pod uwagę prawo samostanowienia Niemców sudeckich o swym losie.**

### Przewidywania niemieckie

BERLIN, 14. 9. Rzecznik niemieckiego min. spraw zagr. oświadczył dziś m. in., że trudno przypuszczać, ażeby **państwa demokratyczne chciały przeciwstawić się wszelkimi siłami zasadzie samostanowienia, o którą walczyły podczas wojny światowej.**

Zerwanie rokowań między rządem praskim a Niemcami sudeckimi spowodowało wzrost naprężenia, ale niemieckie czynniki rządowe wyrażają nadzieję, że rozwaga przeważy i że nie dojdzie do krytycznych wypadków.

Panuje tu również przekonanie, że **stanowisko Francji staje się bardziej kompromisowe.** Rozwiązanie problemu sudeckiego musi jednak nastąpić jaknajszybciej, polegać ono może jedynie — zdaniem rzecznika — na udzieleniu Niemcom sudeckim prawa samostanowienia.

## Postępy powstańców nad rzeką Ebro

**SALAMANKA, 14. 9. Ostatni komunikat kwatery głównej podaje, że na odcinku rzeki Ebro powstańcy zdobyli stanowiska nieprzyjacielskie,** biorąc do niewoli ponad 100 jeńców i zadając przeciwnikowi znaczne straty. Na pozostałych frontach nie zanotowano poważniejszych wydarzeń. Podczas wczorajszych walk powietrznych strącono 2 samoloty nieprzyjacielskie. Jeden z nich wylądował na terytorium powstańczym. Pilota wzięto do niewoli.

W nocy z 10 na 11 b. m. lotnicy zbombardowali obiekty wojskowe w porcie Almeria, a nocy następnej lotnisko w Prat de Lobregat, gdzie spłonęły magazyny i hangary oraz zakłady wojskowe.

## Krwawe incydenty w Palestynie

### *Do Betleem wysłano posiłki wojska*

**LONDYN, 14. 9. Po dwóch dniach względnego spokoju w Palestynie, dzień dzisiejszy znów obfitował w krwawe incydenty, w których kilkanaście osób poniosło śmierć. Na drodze, ciągnącej się wzdłuż północnej granicy Palestyny, podłożono pod autobus arabski minę lądową; wskutek wybuchu 10 Arabów poniosło śmierć, a 10 zostało rannych.**

**Poza ofiarą wczorajszego napadu powstańców, na autobus żydowski koło Safed, Jakubem Klingerem, adwokatem, członkiem palestry brytyjskiej w Palestynie, który został zabity na miejscu, dziś zmarł w szpitalu postrzelony ciężko w czasie napadu dr. Józef Schmeir.**

**Ubiegłej nocy banda arabska napadła na posterunek policji w Betleem. Z Jerozolimy wysłano do Betleem posiłki wojska i policji.**

**W Jaffie ciężko ranny został policjant brytyjski, a koło Jonin żołnierz brytyjski. Wreszcie w północnej dzielnicy Jerozolimy zabitych zostało 2 Arabów.**

## W armii czerwonej wzmaga się rozluźnienie dyscypliny

**MOSKWA, 14. 9. Rozluźnienie dyscypliny w armii czerwonej wzmaga się coraz bardziej. Można to zaobserwować nie tylko na prowincji, ale i we wszystkich większych miastach ZSRR, a zwłaszcza w Moskwie.**

**Oficerowie nie mają zupełnie autorytetu u żołnierzy. Żołnierze ignorują rozkazy, wykłócają się ze swymi dowódcami i pomimo wyraźnego rozkazu Stalina i Woroszyłowa „o wzajemnym proletariackim pozdrowieniu“, nie oddają oficerom honorów.**

**Przypomina to nastrój z 1917 r., kiedy słynnym „rozkazem nr. 1“ Krylenki zostało zniesione salutowanie w armii carskiej.**

### Sekretarz partyjny na Ukrainie organizował

# Napady terrorystyczne

### *na przedstawicieli władzy sowieckiej*

MOSKWA, 14. 9. Sowieckie organy bezpieczeństwa wykryły na Ukrainie nową organizację nacjonalistyczną, której ośrodek znajdował się w Winnicy. W związku z tą sprawą **dokonano masowych aresztowań** w obwodzie winnickim.

Jak ustaliło dochodzenie, tajna organizacja kontrrewolucyjna składała się z **wybitnych członków komunistycznej partii Ukrainy**, należących do opozycji nacjonalistycznej. Wśród aresztowanych znajdują się: przewodniczący sowieckiej komisji kontroli Spiwak, sekretarz obwodowego kolegium partyjnego — Janson, przewodniczący miejscowego oddziału związków zawodowych — Kryczkowski, członek komisji kontroli — Gaszyński, dwóch sekretarzy obwodowego komitetu partyjnego — Czerniawski i Bigajło, kierownik kancelarii partyjnej — Szyłow, sekretarz rejonowego komitetu komunistycznego — Żarski, kierownik radiostacji lokalnej — Michajłow, przewodniczący komitetu komunistycznego w miejscowości Trościaniec — Łobanow, sekretarze partyjni — Biłogórski, Kałabalin - Uszakowski i Brenner, oraz szereg innych działaczy komunistycznej partii Ukrainy.

Pozatym w rejonie chmielnickim **dokonano sensacyjnego aresztowania miejscowego sekretarza partyjnego — Gorochowa,** który zajmując odpowiedzialne stanowisko, **kierował ruchem powstańczym i organizował napady terrorystyczne na przedstawicieli władzy sowieckiej.**

Wykrycie nowej organizacji nacjonalistycznej na Ukrainie wywołało tym większe wrażenie, że według niedawnego oświadczenia pełnomocnika Stalina w Kijowie — Chruszczowa, ośrodki ukraińskiego ruchu przeciwsowieckiego zostały już rzekomo zlikwidowane.

## Postępy wojsk japońskich

TOKIO, 14. 9. Agencja Domei donosi z Taiyuan w prowincji Szansi, że oddziały japońskie zdobyły miasto Czungtu, położone na lewym brzegu rzeki Żółtej.

## Szkoły klasztorne i żydowskie zlikwidowano w Austrii

WIEDEŃ, 14. 9. Z rozpoczęciem nowego roku szkolnego **zamknięte zostały w Austrii wszystkie prywatne szkoły wyznaniowe, a więc istniejące przy klasztorach oraz szkoły żydowskie.**

Szkoły klasztorne zostały upaństwowione, zaś szkoły żydowskie zredukowane do jednego gimnazjum prywatnego w Wiedniu. Wobec tego, z 6 tys. uczniów żydowskich, studiujących dotychczas w gimnazjach wiedeńskich, będzie mogło odtąd pobierać naukę tylko 400 osób obojga płci. Wyjątek stanowią prywatne szkoły czeskie, którym pozostawiono możność egzystencji na rok szkolny 38-39.

## Trzęsienie ziemi na Semmeringu

WIEDEŃ, 14. 9. Na Semmeringu odczuto wczoraj w nocy ponownie silne trzęsienie ziemi.

## Incydenty w Kłajpedzie

**KŁAJPEDA, 14. 9. O stosunku mieszkańców kraju kłajpedzkiego do Litwinów świadczy wymownie następujący fakt:**

**Oto w kraju kłajpedzkim miał się odbyć szereg gościnnych występów litewskiego teatru państwowego. — Wszystkie plakaty, rozwieszone w Kłajpedzie i okolicy, zawiadamiające o występach, zostały bądź zdarte, bądź zamalowane znakiem swastyki.**

**W związku ze zdzieraniem plakatów policja litewska zatrzymała wczoraj w Kłajpedzie dwie osoby.**

## Katastrofa pod Białogrodem

BIAŁOGRÓD, 14. 9. Na linii Białogród — Serajewo, przy stacji Użycka Pożega, zderzył się pociąg pośpieszny, idący w kierunku Białogrodu, z pociągiem towarowym. W katastrofie zginęło 5 osób. Ilość rannych nie jest jeszcze dokładnie znana.

### Demuyter pobity

# Kpt. Janusz zdobył Gordon-Bennette'a

### *Prowizoryczne wyniki zawodów balonowych*

Aeroklub belgijski podaje następującą klasyfikację balonów, biorących udział w zawodach o puchar Gordon - Benetta.

Siedem balonów już wylądowało, a o pozostałych dwóch, t. j. „Polonii“ i „S - 11“ (Belgia) nie otrzymano jeszcze żadnej wiadomości.

### Polacy zwyciężyli

Z dotychczasowej, nieoficjalnej klasyfikacji wynika, że dwa balony polskie zajmują pierwsze miejsce. Pierwsze balony: „LOPP“, pilotowany przez kapitana Janusza, który wylądował w Bułgarii, przeleciawszy 1600 km. na drugim miejscu jest balon „Warszawa“, pilotowany przez inż. Krzyczkowskiego, który przeleciał 1470 km. Balon ten wylądował w Rumunii. Trzecie miejsce zajął balon francuski „Mallet“, pilotowany przez Dolfussa — 1400 km. Demuyter na balonie „Belgica“ zajął czwarte miejsce z 1350 km. Oba te balony lądowały w Rumunii. Piąte miejsce zajmuje Belg Quersin, na balonie „Valonia“. Wylądował on w Paks na Węgrzech, przelatując około 1100 km. Szwajcar Tilgenkamp i Francuz Crombez przelecieli poniżej 1000 km. pierwszy wylądował w Austrii, a drugi w Czechosłowacji.

### W Bułgarii

Prawdopodobni zwycięzcy kap. Janusz i inż. Janik, wylądowali w środkowej Bułgarii u stóp gór Bałkańskich koło miasteczka Trojan. Polski balon utrzymywał się w powietrzu 49 godzin i przebył w prostej linii przeszło 1600 km. Lądowanie kap. Janusza wywołało olbrzymią sensację w całej Bułgarii. Polscy lotnicy byli entuzjastycznie przyjmowani **przez społeczeństwo i sfery oficjalne.**

### Lądowanie balonu „Warszawa II“

Balon „Warszawa II‘ pilotowany przez inż. Krzyczkowskiego i Łańcuckiego wylądował na terytorium Rumunii w pobliżu granicy jugosłowiańskiej i bułgarskiej, niedaleko starożytnego miasta Turne Severino. Polskim lotnikom udzielono natychmiastowej pomocy.

Dokładna liczba przebytych kilometrów podana będzie dopiero za kilka dni. Aczkolwiek nie jest jeszcze znane miejsce lądowania pozostałych balonów belgijskich, ani też „Polonii“. jednak w Brukseli wszyscy przypuszczają, że w roku bieżącym zwycięstwo odniosą Polacy.

REDAKCJA: Warszawa Al. Jerozolimska 121 Telefony 666-62 (sekretariat) 666-66 (ogólny), 830-69 (Dział gospodarczy „Kronika Kupiecka“) Oddział miejski „ABC“ Nowy Świat 15. I piętro. tel. 224-60 przyjmuje interesantów codziennie w godzinach 17.30 — 19.00
ADMINISTRACJA: Warszawa, Al. Jerozolimskie 121 Tel. 309-32. Kantor — Prenumerata, Nowy Świat 15 m. 1, I piętro, tel. 224-50 Zarząd i Dział Ogłoszeń: Nowy Świat 15 m. 1, I piętro, tel. 224-40. Konto PKO 23400. Pocztowe Konto Rozrachunkowe Nr 2 Skrzynka Pocztowa 745 Adres telegraficzny: ABC Warszawa.
PRZEDSTAWICIELSTWA: Łódź, Piotrkowska 103 tel. 111-44 Biuro czynne w godz. 10—13 i 15—18 Poznań, 27 Grudnia Włocławek, Cyganki 34 tel. 138 Kalisz, Rzeźnicza 4 tel. 477. Katowice, ul. Starowiejska 3.
PRENUMERATA: miejscowa (z odnoszeniem do domu) i na prowincji zł 2.30 miesięcznie; wydanie B wraz z dziełami Sienkiewicza zł 3.30 miesięcznie Za granicą zł 4.00 Wyd. B (z premią książkową) 6.50
Za zwrot nadesłanych a nie zamówionych rękopisów redakcja nie odpowiada



Redaktor naczelny: dr. Tadeusz Gluziński

Wydawca: Spółka Wydawnicza „ABC“ Sp. z ogr. odp.
Odbito w „Drukarni Literackiej“, Warszawa, Al. Jerozolimskie 121.

Redaktor odpowiedzialny: Henryk Wysokiński.